ŠAHOVSKI GLASNIK

9

RUJAN 1991.

YU ISSN 0350-2570

CIJENA 43,00

Iz sadržaja:

U SPOMEN Dr MILANU VIDMARU

—

TERASSA 1991

—

TARASCH (II)

PROBLEMSKI DIO

—

TEORETSKI BILTENI

—

ŠAH U JUGOSLAVIJI

24897

ŠAHOVSKI GLASNIK

Organ Hrvatskog šahovskog saveza, Zagreb, Bogovićeva 7/1, 2. stub. pošt. pret. 759. Izlazi mjesečno. Godišnja pretplata za 1991. Din 420, pojedini broj Din 43,60. Pretplata za slanje časopisa u inozemstvo: godišnje Din 700 odnosno USD 25, DEM 42, ATS 300. CHF 35, ITL 30.000, dodatak za avionsku poštarinu za Sjev. Ameriku USD 8, Juž. Ameriku USD 9, Australiju AUD 10 • Odgovorni urednik: velemajstor Dražen Marović • Tehnički urednik: Željko Kiseljak • Izdavač: »Šahovska naklada«, RZ Šahovskog saveza Hrvatske • Adresa redakcije i uprave: 41000 Zagreb, Bogovićeva 7/1, 2. stub. ili pošt. pretinac 759, telefon (041) 273-692, žiro-račun: Šahovski savez Hrvatske, Zagreb, 30102-678-3941 • Za izdavača: oec. Nada Krajcar • Tisak: TIP »A. G. Matoš«, Samobor • Oslobođeno poreza na promet rješenjem Sekretarijata za prosvjetu RH br. 4731/2 od 2. XI. 1972.

Turniri, turniri . . .

Marostica (VI) 8–15. IX. glavni i sporedni turniri, 9 kola, Švicarac. Informacije: Circolo Scacchi Marostica, Via S. Antonio 18 – I-36063 Marostica (VI)

Brno, 18. rujna do **2. listopada,** informacije na organizacioni komitet, Brno, Suzova 2, fax: 0042 5 775749;

Grand prix du Touquet, 27. listopada do 2. studenog, informacije: 21 05 41 (navečer) ili J. Gillet, 4 bis, av. J. Cesar, 62520 Le Touquet;

Forli, 7-15. IX., tel. 0543-34100 (F. Ferucci).

Drvene šahovske figure tip »Dubrovnik 1950.« možete naručiti u »Šahovskoj nakladi«, Bogovićeva 7/I 41000 Zagreb

TJEDNIK

»VJESNIKOV KVIZ«

**uz bogati enigmatski sadržaj donosi u svakom broju
3 STRANICE ŠAHOVSKIH PRILOGA
koje uređuje IM Mario BERTOK**

**»Vjesnikov Kviz« možete nabaviti na svakom novinskom kiosku
ili preko redakcije »KVIZ«, 41000 Zagreb,
Avenija bratstva i jedinstva 4**

ŠAHOVSKI GLASNIK

GOD. LVI — ZAGREB, RUJAN 1991. — BROJ 9

U SPOMEN NA Dr MILANA VIDMARA

	BLED – ROGAŠKA SLATINA 1991.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	BODOVI	%	MJESTO
1	NIKOLIĆ P.		½	½	½	½	½	½	1	1	1	1	1	1	½	9½		1.
2	BAREEV	½		½	1	½	0	½	½	1	1	1	1	1	½	9		2.
3	HALIFMAN	½	½		1	½	0	½	1	1	1	½	½	½	1	8½		3-4.
4	SOKOLOV I.	½	0	0		0	½	1	1	1	½	1	1	1	1	8½		3-4.
5	HANSEN	½	½	½	1		½	½	½	1	1	1	0	½	½	8		5.
6	HULAK	½	1	1	½	½		½	½	0	½	½	½	1	½	7½		6.
7	VAGANJAN	½	½	½	0	½	½		½	0	1	½	½	1	1	7		7.
8	DAMLJANOVIĆ	0	½	0	0	½	½	½		1	½	½	½	½	1	6		8-9.
9	ĐURIĆ	0	0	0	0	0	1	1	0		0	1	1	1	1	6		8-9.
10	KOŽUL	0	0	0	½	0	½	0	½	1		½	1	½	1	5½		10.
11	GOSTIŠA	0	0	½	0	0	½	½	½	0	½		½	½	1	4½		11.
12	KOTRONIAS	0	0	½	0	1	½	½	½	0	0	½		½	0	4		12-13.
13	MOHR	0	0	½	0	½	0	0	½	0	½	½	½		1	4		12-13.
14	GROSAR	½	½	0	0	½	½	0	0	0	0	0	1	0		3		14.

Ni u kritičnim danima svojih nastojanja da ostvare stara politička htijenja naroda Slovenci nisu zaboravili na svog šahovskog velikana. Igran lipnja mjeseca u Bledu i Rogaškoj Slatini, turnir jakog sastava bio je posvećen uspomeni na dr. Milana Vidmara. Uz niz naših ponajboljih igrača sudjelovao je i prilično jak sastav stranih profesionalnih igrača, kao i nekoliko slovenskih majstora.

Pobjeda favorita, P. Nikolića, došla je prirodno, a možda izvjesno pozitivno iznenađenje predstavlja visok plasman njegova sarajevskog kolege I. Sokolova. Naš Hulak prošao je solidno, što bi se moglo reći i za Đurića, dok Damljanović i Kožul jamačno nisu zadovoljili svoje aspiracije.

Od stranaca podbacio je Vaganjan, dok su i Bareev i Halifman potvrdili reputaciju.

O pojedinostima će čitatelju reći više tabela te izbor partija, a o organizaciji turnira, tradicionalno pedantnoj, čuli smo samo riječi pohvale.

DAMLJANOVIĆ — ĐURIĆ

Engleska

1. Sf3 Sf6 2. c4 c5 3. g3 b6 4. Lg2 Lb7 5. 0—0 g6 6. Sc3 Lg7 7. d4 cd4 8. Dd4: Sc6 9. Df4 0—0 10. Dh4

Nekoliko načelnih napomena o toku borbe:

Dvostruki fijanketo u Engleskoj partiji tvrda je obrana, premda u izvjesnoj mjeri pasivna. U njoj je bijeli više postizao uzimanjem na d4 damom kao i u našoj partiji. Razmimoilaženja u mišljenju počinju 8. potezom, kad mnogi biraju pričekno ... d6, kao i sam Kasparov u jednoj od svojih bezbrojnih meč-partija s Karpovom. Da na napad skakačem dama ne ide odmah na h4 prilično je jasno, jer bi tada crni odgovorio 9. ... h6. Bijeli, dakle, s Df4 čeka crnu rohadu, no crni nipošto nije morao rohirati, jednako kao što je i bijeli mogao u poziciji vući Td1, po starijoj preporuci.

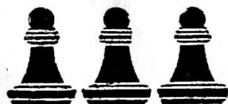
10. ... Tc8

Crni se ne boji nastavka Lh6, protiv čega je. primjerice, mogao vući 10. ... Sa5.

11. Lg5

Na 11. Lh6, kako je Speelman vukao protiv Greenfelda 1987. u Beer-Shebi, crni je odgovorio 11. ... Sb8 12. b3 d6 13. Tad1 Tc5 iznuđujući rasterećenja na kraljevom krilu. Ipak, i tu je bijeli zadržao prostornu prednost.

11. ... Se8 12. Tad1 Lc3: 13. bc3 f6 14. Lh6 Tf7

Izmjenom na c3 crni očevidno polaže nadu u pritisak na udvojene bijele pješake, smatrajući da mu je rohadni položaj dovoljno čvrst da izdrži direktan pritisak. Ipak, i površan pogled na poziciju govori o nedosljednosti takve odluke. Crni crnopoljac važna je figura u obrani crnog, a pritisak po c-liniji naići će na jak protupritisak po d-liniji. Prirodnije nam se stoga čini 14. ... Sa5 15. b3 Tc5 s namjerom da se slijedećim ... h6 raščisti situacija na kraljevoj strani (na pr. Sa4 h6).

15. Dg4 e6 16. Td3 De7 17. Tfd1 d6 18. Te3

Istina je da se slaboće bijelog na c-liniji nedaju popraviti, ali dok traje akcija bijelog s tlakom na d i e-liniju te su slaboće irelevantne. Pod pritiskom bijelih teških figura crni je prisiljen na slabljenja ...

18. ... f5 19. Dh3 Sa5

Crni je konačno ostvario svoju nakanu, no slabljenjem polja g5 dao je protivniku priliku za pravi odgovor.

20. Sg5 Tf6 21. Ld5

Vidimo tako da do zalogaja c4, s kojim je crni stalno računao, neće doći tek tako. Vezivanja na točci e6 dovoljno su neugodna da neutraliziraju igru po c-liniji, iznuđujući pri tom dalje ustupke.

21. ... Ld5: 22. cd5 e5 24. Tf3

Prijeti e4 i iznuđava odgovor.

24. ... e4 25. Tf4 Tc7

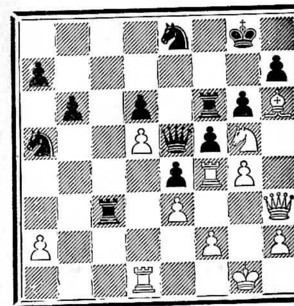
Opet nema vremena za grabež pješaka, jer je crni suočen i s prijetnjom Th4, pa mora prepokrivati točku h7.

26. g4

Kako ... fg4, Tg4: nije osobito veselo, prijeti naglo rastvaranje pozicije u korist bijelog, čije su snage koncentrirane u napadu. Crni je opet prisiljen na nepopularna rješenja ...

26. ... De5 27. e3 Tc3:

Crni je dočekao čas da zgrabi žrtvu, no po skupu cijenu ...

28. Lg7

Konac snažnog pritiska: poslije ... Kg7: 29. Dh7:+ Kf8 30. gf5 dobrih odgovora je ponestalo. Slijedi više-manje neminovno ...

28. ... h5 29. Lf6: Sf6: 30. gf5 Sc4 31. Dh4 Sb2 32. Tf1 Sd3 33. Te4: Df5: 34. Td4 Se5 35. Tf4 Tc4 36. Tf5: Th4: 37. Tf6: Tg4+ 38. Kh1 Tg5: 38. f4. Crni predaje.

GROSAR — KOŽUL

Sicilijanka

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cd4 4. Sd4: Sf6 5. Sc3 Sc6 6. Lg5 e6 7. Dd2 a6

Jedan od onih nastavaka Richter-Rauzerova napada u koje se naizmjence čvrsto vjerovalo i duboko sumnjalo. Dok bijeli priprema drugu rohadu s akcijom u središtu i na kraljevom krilu, crni, ne mareći za skladan razvoj, hita s protuigrom na daminoj strani.

8. 0—0—0 Ld7 9. f4 b5 10. Sc6:

U posljednje vrijeme češće srećemo Lf6:, protiv čega se, uostalom, sam Kožul uspješno branio u Beogradu protiv Nigela Shorta. No i o nastavku u tekstu mišljenje je bilo pozitivno.

10. ... Lc6: 11. Ld3 Le7 12. e5 de5 13. fe5 Sd7

Kad su analize oko ovog nastavka zapele u ćorsokak, komentatori su predlagali kao bolje ... Sd5, no i na to čovjek gleda s izvjesnom sumnjom; skakač koji sjedne na e4 ipak je neugodan svat.

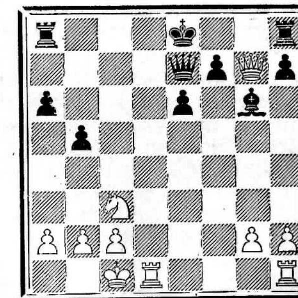
14. Le7: De7: 15. Le4

Suočen s mogućnošću ... Sc5, bijeli je prinuđen na ovaj korak, koji je dugo vremena zbunjivao protivnika. 15. ... Dc5 16. The1 Ta7 bilo je kažnjeno sa 17. b4 Db6 18. Df4 s jasnom prednošću, dok ni 15. ... Tc8 nije posve zadovoljilo nakon 16. Lc6: Tc6: 17. Se4 Se5: 18. Sd6+ Kf8 19. The1 f6 20. Sb5: ab5 21. Te5: de5 22. Dd8+ itd. Stoga je na potez u tekstu crni odgovarao 15. ... Le4: 16. Se4: Se5: kad bijeli jednostavnim 17. Dd4 f6 18. Sd6+ postiže inicijativu koja u najmanju ruku kompenzira materijal. Kožul je, međutim, imao u vidu novu mogućnost.

15. ... Se5: 16. Df4 Le4:

Naravno, ne 16. ... f6 zbog 17. De5: uz Lc6:+ itd, dok sad 17. Se4: Sc4 ili 17. De4: Dg5+ crnog ne brine.

17. De5: Lg6 18. Dg7:

18. ... Df8 19. De5 Dh6+ 20. Kb1 0—0

Crni se spretno izvukao završivši razvoj i pri tom zadržavajući nadmoćnijeg lovca na po bijelog neugodnoj dijagonali. Na 21. Se4 moguće je i 21. ... Tac8 22. Sf6+ Kh8 i »mlinski mehanizam« na crnoj dijagonali bijeli ne može iskoristiti zbog prijetnje točki c2.

21. h4

Ovo daje naslutiti precjenjivanje vlastitih mogućnosti. Par utrošenih

tempova u tobožnjem napadu dat će samo priliku protivniku da se maksimalno angažira. Bolje je primjerice Thf1.

21. ... Dg7 22. Df4

Igrano sa željom da se kontrolira polje b4, no De3 je bolje.

22. ... Tac8 23. h5 Lf5 24. h6

Polje g4 crni snažno kontrolira putem mogućeg ... Tc4.

24. ... Dg6 25. Td2 Tc4 26. Dd6 b4 27. De7

Prijetnjom Td8 bijeli trenutno ne brine za skakača, ali postoji i druga prijetnja ...

27. ... Lc2:+ 28. Ka1 Ld3 29. Se2 Tfc8 30. b3

30. Pokušaj da se brani mat propada zbog istog motiva — slabog prvog reda:

30. ... Dh6: 31. Te1 Dd2:. Bijeli predaje.

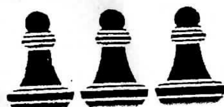
HALIFMAN — HULAK

Damina indijka

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 b6 4. Sc3 Lb4 5. Lg5 Lb7

Pitanje kako postići određenu dozu prednosti protiv čvrstih sistema Damine indijske obrane ostalo je otvoreno do danas. Da li se damino-indijskom lovcu sa b7 suprotstaviti fijanketom bijelog kraljevog lovca ili pokušati smanjiti moć bijelog na ključnom polju e4 putem vezivanja skakača na f6? Već prema trenutku i stanju teorije mišljenja su varirala, ali u pravilu samo u nijansama. Objektivno gledajući, u oba sistema prednosti bijelog su male već po prirodi stvari, zahvaljujući čvrstini suzdržane pješačke formacije crnog i vrlo skladnom rasporedu figura.

6. e3 Lc3:+

Velikom istraživanju bio je svojevremeno podvrgnut nastavak 6. ... h6 7. Lh4 g5 8. Lg3 Se4 9. Dc2 Lc3:+ 10. bc3 d6. Po mom mišljenju Hulak u ovoj partiji igra zdravije — na brži razvoj, ne slabeći se s ... g5 prerano i ostavljajući tu mogućnost za eventualnu potrebu.

7. bc3 d6 8. Sd2

U očekivanju crnog nastupa s ... e5, prirodna reakcija. Na taj se način omogućava gradnja središta daljim f3—e4, pri čem se bijeli istovremeno suprotstavlja crnom fijanketu te priprema povlačenje svog crnopoljca.

8. ... Sbd7 9. f3 h6 10. Lh4 De7 11. Le2

U svrhu suzbijanja protuigre na temelju otvaranja e-linije u možebitnim nastavcima koji slijede bijeli postavlja lovca pasivno na e2. Krupno je pitanje može li ga postaviti na d3 gdje prirodno stoji. Mislim da Ld3 valja preferirati, s namjerom daljeg Sf1—Se3.

11. ... e5 12. e4 Sf8

12. ... g5 13. Lf2 Sh5 14. Sf1 Sf4 15. Se3 crnom se manje sviđa, pa preferira prevođenje na f4 daminog skakača, imajući pri tom na umu da na 13. Da4+ može odgovoriti 13. ... Dd7 s dobrom igrom.

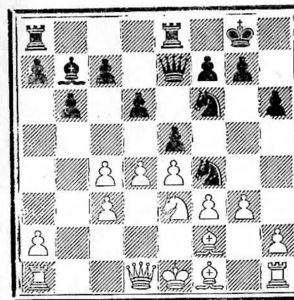
13. Sf1

Kao bolje ovdje bih predložio odmah Lf2, što ostavlja otvorenom alternativu g3, sprečavajući plan crnog.

13. ... Sg6 14. Lf2 Sf4 15. Se3 0—0 16. Lf1

U slučaju da je crni vukao 15. ... S6h5 ovakvo povlačenje lovca imalo bi puno opravdanje u daljoj provedbi g3 s naknadnim fijanketiranjem lovca. Crni, međutim, rohadom priprema racionalniji i opasniji odgovor na manevar bijelog, pa se mirnije 0—0 čini primjerenijim poziciji.

16. ... Tfe8 17. g3

Bijeli je svoju ideju proveo. On očekuje povlačenje skakača, dalje Lg2 uz malu rohadu s nadmoćnom pozicijom. Međutim, odgovor crnog ošinut će ga kao grom iz vedra neba ...

17. ... Le4:

Žrtva figure ovdje je opravdana ne samo besperspektivnošću uzmicanja skakačem, već i koncentracijom crnih snaga u trenutku kad je bijeli kralj zaostao u centru, a figurama mu nedostaje normalne koordinacije djelovanja.

18. fe4 ed4 19. Dd4:

Na cd4 ide 19. ... De4: 20. Tg1 Sg4, kad 21. Dg4: Sd3+ 22. Ld3: Dg4: usprkos odnosu 3 figure za damu bijelom nije dovoljno zbog ranjivosti kralja i slabosti razbijene pješačke formacije.

19. ... c5 20. Dd2 Se4: 21. Dc2

Bijeli je uzeo u obzir 21. ... Sf2: 22. Df2: što odbija napad, ali pozicija je bogatija taktičkim sadržajem.

21. ... Df6

Crni uzima na nišan i Pc3, dok je Sf4 tabu (gf4 Sf2: itd).

22. Lg1 Sc3: 23. gf4 d5

Klasična situacija: bijeli ima čak dvije figure više, ali usredotočeno djelovanje crnih snaga ostvaruje superiornost.

24. Lg2 Tad8 25. cd5 Sd5: 26. 0—0—0

Bijeg glavom bez obzira, ali ni tu kralj neće naći mira ...

26. ... Se3: 27. Le3: Da1+ 28. Db1 Dc3+ 29. Dc2 De3:+ 30. Kb1 Td1:+ 31. Td1: Df4:

Bojno se polje konačno raščistilo. Jasna materijalna prednost crnog uz trajnu slabost bijele rohade o konačnom ishodu više ne dopušta dvojbe.

32. Lc6 Db4+ 33. Ka1 Te1 34. Te1: De1:+ 35. Kb2 g6 36. Lb5 Db4+ 37. Db3 Db3:+ 38. Kb3:

Otpornije i logičnije je uzeti pješakom, premda nedovoljno.

38. ... f5 39. Kc3 Kf7 40. Kd3 g5 41. a4 Kf6 42. Le8 g4 43. Ke3 Kg5 44. Lb5 h5 45. Lf1 h4 46. h3 g3 47. Kf3 Kf6 48. Kf4 c4 49. Ke3 c3 50. Kd3 Ke5 51. Kc3: Ke4 52. Kd2 Kf3. Bijeli predaje.

HALIFMAN — DAMLJANOVIĆ

Ben Oni

1. d4 Sf6 2. Sf3 c5 3. d5 g6 4. c4 Lg7 5. Sc3 d6 6. e4 0—0 7. h3 e6 8. Ld3 Sa6

U ovom sistemu rano h3 omogućava Ld3, da bi nakon eventualnog ... ed5, cd5 točka e4 bila učvršćena i time onemogućena protuigra crnog na daminom krilu. Reakciju crnog valja u principu smatrati dosljednom: nema razloga izjašnjavati se rano uzimanjem na d5. Za crnog je bolje održavati poziciju zatvorenom dok je to moguće bez posljedica.

9. 0—0 e5

Ovaj potez, međutim, teško je odobriti. Nakon Sa6 to nipošto nije dosljedno tim prije jer na sve moguće kasnije udar s f4 crni skakači neće moći dovoljno kontrolirati točku e5, što je za ocjenu ideje ključno. Stoga ... Sc7, kako je već igrano, predstavlja logičan nastavak usprkos izvjesnoj pasivnosti.

10. a3 h6

Nije teško dokučiti da naizgled logično 10. ... Sh5 11. Te1 ne vodi nikuda jer ... f5 ne ide dobro (visi Sh5), a ... Sf4 se ruši jednostavnim Lf4: uz e5. Ako crni pripremi

udar sa ... Se8 onda i bijeli može postupiti slično kao u partiji provedbom f4. Stoga se crni odlučuje za nešto usporenu provedbu ... f5.

11. Tb1 Sh7 12. Sh2 f5 13. f4

To je ono o čemu smo govorili. Pri blokiranom centru sa tipičnom postavnom c4—d5—e4: c5—d6—e5 udari b4 i f4, ovaj potonji osobito, krajnje su neugodni zbog nedovoljne snage crnog na kritičnoj točki e5.

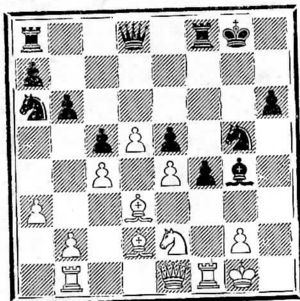
13. ... ef4 14. Lf4: g5 15. Ld2 f4 16. Sf3

Nastup crnih pješaka odbacio je bijelog crnopoljca na pasivan položaj, ali posljednji potez bijelog ukazuje na trajan problem crne pozicije: osjetljivost polja e5 pri daleko zalutaloj crnoj konjici.

16. ... g4 17. hg4 Lg4: 18. De1

Vezivanjem skakača crni je trenutno riješio svoj slučaj, ali je pritom oslabio f-pješaka, pa ga prijetnja Sh2 tjera nepovratno dalje na put kojim je pošao.

18. ... Le5 19. Se5: de5 20. b4 b6 21. Se2 Sg5

22. Sf4:

Uzimajući na e5 bijeli se već bio odlučio na ovaj korak, jamačno iznuđen, ali koristan. Bijeli za figuru dobija dva centralna slobodna pješaka, što pri jalovoj disperziji crnih snaga i golom kralju predstavlja superiornu kompenzaciju.

22. ... ef4 23. Lf4: De8

Vodi računa o Dh4, ali dopušta dalje izoliranje svoje vojske.

24. b5 Sb8 25. Lg5: hg5 26. Dg3 Tf1:+ 27. Tf1: Dh5 28. e5 Sd7 29. e6 Sf8 30. Dd6

Time je sve riješeno. Prijetnja e7 nema parade.

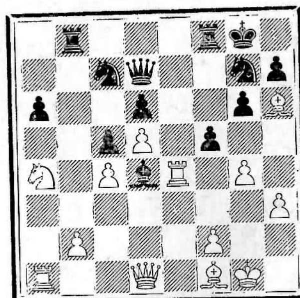
30. ... Dh6 31. Dc6 Tb8 32. e7 Dc6: 33. bc6 Sd7 34. Lg6. Crni predaje.

Komentar: D. Marović

P. NIKOLIĆ—DAMLJANOVIĆ

Kraljeva indijka

1. d4 g6 2. c4 Lg7 3. Sf3 Sf6 4. g3 0—0 5. Lg2 c5 6. d5 d6 7. 0—0 Sa6 8. Sc3 Sc7 9. e4 Tb8 10. a4 a6 11. a5 Lg4 12. h3 Lf3: 13. Df3: e6 14. Lf4 ed5 15. ed5 b5 16. ab6 Tb6: 17. Sa4 Tb8 18. g4 Sfe8 19. Tfe1 Tb4 20. Lf1 Dd7 21. Dd1 Ld4 22. Ld2 Tb8 23. Lh6 Sg7 24. Te4 f5

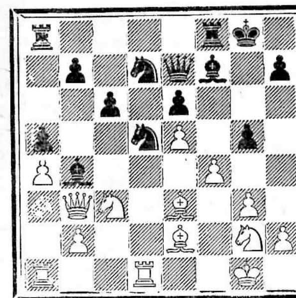

25. Td4: cd4 26. Dd4: fg4 27. hg4 Tf7 28. c5 Sb5 29. Lb5: ab5 30. Sb6 Dd8 31. b4 Se8 32. Kg2 Dh4 33. Le3 h5 34. gh5 Dh5: 35. Th1 Df3+ 36. Kg1 Sf6 37. Df4 Df4: 38. Lf4: Se4 39. Le3 Th7. Crni predaje.

HULAK—BAREEV

Slavenska

1. d4 d5 2. c4 c6 3. Sf3 Sf6 4. Sc3 dc4 5. a4 Lf5 6. e3 e6 7. Lc4: Lb4 8. 0—0 Sbd7 9. Db3 a5 10. Sh4 Lg6 11. f3 Sd5 12. g3 S5b6 13. Le2 0—0 14. Td1 De7 15. e4 Lh5 16. Sg2 f6 17. Le3 Lf7 18. e5 fe5 19. de5 Sd5 20. f4 g5

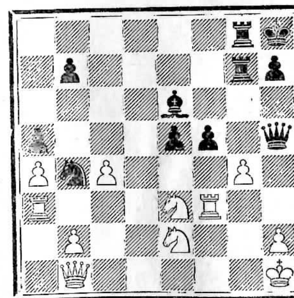

21. Sd5: cd5 22. h4 gf4 23. Lf4: Lg6 24. Kh2 Le4 25. Tf1 Dg7 26. De3 Tf5 27. Tac1 Se5: 28. Db6 Sc6 29. Se3 Tff8 30. Tc6: bc6 31. Dc6: Tae8 32. Sg4 Db2: 33. Tf2 h5 34. Ld3 Dc3 35. Sh6+ Kh8 36. Le4: de4 37. De4: e5 38. Le3 Tf2:+ 39. Lf2: Tf8 40. Kg2. Crni je prekoračio vrijeme za razmišljanje.

HANSEN—KOTRONIAS

Kraljeva indijka

1. d4 Sf6 2. Sf3 g6 3. c4 Lg7 4. Sc3 0—0 5. e4 d6 6. Le2 e5 7. 0—0 Sc6 8. d5 Se7 9. Kh1 Kh8 10. a4 a5 11. Ta3 Sfg8 12. Se1 f5 13. Sd3 Sf6 14. f3 c5 15. dc6 Sc6: 16. ef5 gf5 17. Lg5 Le6 18. Se1 Tf7 19. Sc2 Df8 20. Sb5 Td7 21. Sc3 Df7 23. f4 Tg3 24. Db1 ef4 25. Lf4: Dg6 26. Lf3 Sh5 27. Lh5: Dh5: 28. Tf3 Le5 29. Se2 Tdg7 30. Se3 Sb4 31. Le5: de5 32. g4

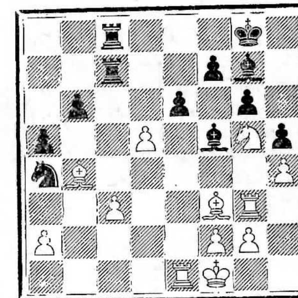

32. ... Tg4: 33. Sf5: Tg2 34. Th3 Lf5:. Bijeli predaje.

ĐURIĆ—GROSSAR

Engleska

1. Sf3 Sf6 2. c4 c5 3. Sc3 d5 4. cd5 Sd5: 5. e3 Sc3: 6. bc3 g6 7. Da4+ Sd7 8. h4 h5 9. La3 Dc7 10. Lc4 Lg7 11. Th3 0—0 12. Tg3 Sb6 13. Da5 Lf5 14. Le2 Tac8 15. Kf1 Tfd8 16. d4 Sd7 17. Dc7: Tc7: 18. Sg5 cd4 19. ed4 Sb6 20. Te1 e6 21. Lc5 Sa4 22. Lb4 Tdc8 23. Lf3 b6 24. d5 a5

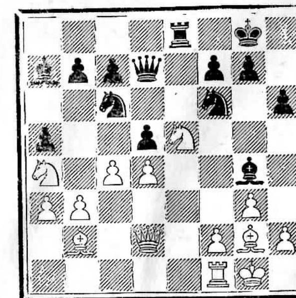

25. de6 ba4 26. ef7+ Kf8 27. Sh7+ Kf7: 28. Ld5+ Le6 29. Le6:+ Ke7 30. Lc8:+ Kd8 31. Le6 bc3 32. Td3+. Crni predaje.

VAGANJAN—I. SOKOLOV

Engleska

1. c4 e5 2. Sc3 Sf6 3. Sf3 Sc6 4. g3 Lc5 5. d3 0—0 6. Lg2 d6 7. 0—0 h6 8. a3 a5 9. e3 Lf5 10. b3 Dd7 11. Lb2 Lb6 12. d4 ed4 13. ed4 Lg4 14. Sa4 La7 15. Dd2 Tfe8 16. Tae1 d5 17. Te8:+ Te8: 18. Se5

18. ... Se4 19. De1 Se5: 20. de5 Sg5 21. Da5: Lf3 22. Dc3 Lg2: 23. Kg2: dc4 24. e6 Se6: 25. Df3 Sg5 26. Dd1 Dc6+ 27. f3 cb3 28. Sc3 De6 29. g4 Dc4 30. Te1 Te1: 31. De1: Ld4 32. h4 Se6 33. De4 Dc5 34. De1 Dc4 35. De4 Dc5 36. De1 Lc3: 37. Lc3: Da3: 38. Dd2 Dd6 39. Db2 Sf4+. Bijeli predaje.

KOŽUL—P. NIKOLIĆ

Holandska

1. d4 f5 2. g3 Sf6 3. Lg2 e6 4. Sf3 d5 5. 0—0 Ld6 6. Se5 0—0 7. c4 c6 8. Sd2 Sbd7 9. Sdf3 Sg4 10. Lg5 De8 11. Lf4 Sge5: 12. Se5: Se5: 13. Le5: Le5: 14. de5 b6 15. b4 Lb7 16. Tc1 De7 17. Dd2 Tfd8 18. Db2 Tac8 19. Tfd1 dc4 20. Td8:+ Td8: 21. Tc4: Td1+ 22. Lf1 Dd7 23. Tc1 c5 24. Td1: Dd1: 25. f3 Dd5 26. bc5 Dc5:+ 27. Kg2 h6 28. h3 Ld5 29. a3 h5 30. h4 a5 31. Kh3 De3 32. Db5 Da3: 33. Db6: a4 34. e4 Df3:. Bijeli predaje.

HANSEN—ĐURIĆ

Grünfeldova indijka

1. c4 g6 2. d4 Sf6 3. Sc3 d5 4. cd5 Sd5: 5. e4 Sc3: 6. bc3 c5 7. Le3 cd4 8. cd4 e5 9. Lb5+ Ld7 10. Da4 Sc6 11. d5 Sb4

12. Sf3 f6 13. Tb1 a6 14. Ld7:+ Dd7: 15. Dd7:+ Kd7: 16. Kd2 Sa2: 17. Tb7:+ Kc8 18. Tb6 a5 19. Ta1 Sb4 20. Tf6: Le7 21. Tb6 Ta6 22. Tc1+ Kd7 23. Se5:+. Crni predaje.

ĐURIĆ—KOŽUL

Kraljeva indijka

1. c4 Sf6 2. d4 g6 3. g3 Lg7 4. Lg2 0—0 5. Sc3 d6 6. Sf3 c6 7. 0—0 Da5 8. e4 Lg4 9. h3 Lf3: 10. Df3: Sbd7 11. Td1 c5 12. d5 Sb6 13. Lf1 Sbd7 14. Sb5 Se5 15. Db3 Db4 16. Sa3 Db3: 17. ab3 Sf3+ 18. Kg2 Sd4 19. Td3 Sd7 20. f4 a6 21. Le3 Tae8 22. g4 e5 23. f5 Sf6 24. g5 Se4: 25. f6 Sf6: 26. gf6 Lf6: 27. b4 e4 28. Tdd1 Sf5 29. Sc2 cb4 30. Kf2 Se3: 31. Ke3: Ld8 32. Sb4: f5 33. Sc2 f4+ 34. Kd2 Lg5 35. Sd4 f3+ 36. Kc2 Lh4 37. Se6 e3 38. Td4 g5 39. Sf8: Kf8:

40. Ld3 e2 41. Th4: f2 42. Th7: e1D 43. Td1 Te2+. Bijeli predaje.

BAREEV—GOSTIŠA

Bogoljubovljeva indijka

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 Lb4+ 4. Sbd2 0—0 5. a3 Ld2:+ 6. Ld2: d6 7. Lg5 h6 8. Lh4 Sbd7 9. e3 e5 10. Le2 De7 11. Dc2 Te8 12. 0—0 Sf8 13. de5 de5 14. Lg3 Sg6 15. Sd2 Ld7 16. c5 Lc6 17. b4 a6 18. h3 Tad8 19. Tfd1 Sd5 20. Lc4 Kh8 21. Sf3 Sf6 22. Td8: Td8: 23. Td1 Lf3: 24. Td8:+ Dd8: 25. gf3 Dd7 26. Dd3 Dh3: 27. Dd8+ Kh7 28. Dc7: Sh4 29. Lh4: Dh4: 30. Lf1 Dg5+ 31. Lg2 h5 32. Db7: h4 33. Dc8 e4 34. Dh3 ef3 35. Df3: De5 36. Df4 Da1+ 37. Kh2 Da3: 38. Dh4:+ Kg8 39. c6 Dc3 40. Dd4 Dc2 41. Dd8+ Kh7 42. c7 Sg4+ 43. Kh3. Crni predaje.

MEĐUNARODNI TURNIR U TERASSI

TERRASSA 1991.		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	BODOVI	%	MJESTO
1	ADAMS		1	1	½	½	½	½	½	1	1					6½		1-2.
2	EHLVEST	0		½	1	0	1	1	1	1	1					6½		1-2.
3	IVANČUK	0	½		½	½	½	½	1	1	1					5½		3.
4	ROMANIŠIN	½	0	½		1	½	½	1	0	1					5		4-5.
5	EPIŠIN	½	1	½	0		½	½	0	1	1					5		4-5.
6	ILLESCAS	½	0	½	½	½		½	0	1	1					4½		6.
7	BÖNSCH	½	0	½	½	½	½		1	½	0					4		7-8.
8	LAUTIER	½	0	0	0	1	1	0		½	1					4		7-8.
9	GARCIA D.	0	0	0	1	0	0	½	½		½					2½		9.
10	POMES	0	0	0	0	0	0	1	0	½						1½		10.

LAUTIER — IVANČUK

Grünfeldova indijka

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 d5 4. Sf3 Lg7 5. Lg5

Jedna od ideja koju je svojevremeno istraživao Mark Tajmanov bila je ovaj razvoj crnopoljnog lovca kojim se crni slabi na točki d5.

5. ... Se4 6. Lh4 Sc3: 7. bc3 dc4

Neko vrijeme bijeli je preferirao 6. cd5 Sg5: 7. Sg5:, ali kako to obično biva postizao je prednosti samo neko vrijeme, pa je nastavak bio napušten. Povlačenje lovca na h4 je prirodnije i s obzirom na pritisak u središtu dosljedniji. Pa ipak, crni ima jednostavne odgovore koji niveliraju igru.

8. Da4+

Kompleksnije stvari stoje nakon e3, no bijeli želi igrati zdravo.

8. ... Dd7

Zapravo jače od 8. ... Sd7, jer bijeli tada vuče e3 i vraća pješaka uzimajući lovcem i ostvaruje nešto aktivniji položaj.

9. Dc4: b6

U svezi s tim je i bio prethodni odgovor crnog. Omogućeno ... La6 uzet će bijelom rohadu.

10. e3 La6 11. Db3 Lf1: 12. Kf1: 0—0 13. Ke2 c5 14. dc5

Bijeli je pripremio umjetnu rohadu, pa se moglo očekivati logično aktiviranje kraljevog topa. Uzimanje na c5 svakako je neprincipijelno. Otvara se duga dijagonala crnom fijanketiranom lovcu, a što je najgore slijedećim jakim potezom crni s tempom aktivira i skakača i inicijativa odjednom prelazi na njegovu stranu...

14. ... Sa6 15. Thd1

Bijeli ovim želi oduzeti dami mogućnost šahiranja na b5 ili d3, mogućnost koja bi se primjerice mogla pojaviti nakon cb6 Sc5 s neposrednom drugom prijetnjom — ... Sa4. Nažalost crna dama i na c7 izvrsno stoji, pa je Thd1 hitac u prazno: top na d1 stoji slabo.

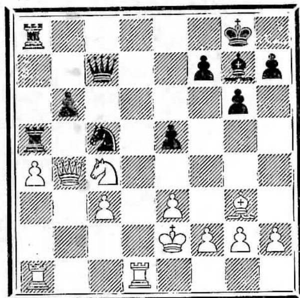
15. ... Dc7 16. cb6 ab6 17. a4

Bolje je Lg3, ali bijeli bi htio i ovce i novce.

17. ... Sc5 18. Db4 Ta5

Vrlo dobro: crni udvaja topove na poluotvorenoj liniji i odjednom su oba bijela pješaka ugrožena od Pb6.

19. Lg3 e5 20. Sd2 Tfa8 21. Sc4

Bijeli je, čini se, imao iluziju da će protupritiskom na b6 i a5 doći do dovoljne igre. Slijedeći odgovor te iluzije razbija.

21. ... Sa4: 22. Kf1

Kako na Sa5: ide Sc3:+, bijeli bježi iz geometrijskog položaja.

22. ... Lf8 23. Sd6

Žalosna nužda. Na 23. Db3 slijedi 23. ... Sc5 24. Db2 Ta1: 25. Ta1: Ta1:+ 26. Da1: Sb3 27. Da4 Dc4:+ i crni ostaje s figurom više. Naravno, ući u ovakvo vezivanje nade ne ostavlja.

23. ... Sc3: 24. Tac1 Tc5 25. Td3 Se4. Bijeli predaje.

Naravoučenije bi moglo biti da se pozicija ne otvara dok je kralj u središtu izložen. Čudno je samo to da bijeli potcjenjuje žrtvu pješaka koja je poznata u drugim nastavcima Grünfeldove indijke i u pravilu crnom daje nadmoćnu kompenzaciju.

EPIŠIN — EHLVEST

Damina indijka

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 b6 4. g3 Lb7 5. Lg2 Le7 6. 0—0 0—0 7. Sc3 Se4 8. Ld2

Nekoć se manevar ... javljao kao tabija u borbi za remi, no Ld2 stavlja pred crnog nemale teškoće. Brojni nastavci su u ovoj poziciji primjenjivani, ali u pravilu s malom no trajnom prednošću bijelog u prostoru.

8. ... Lf6 9. Tc1 Sd2: 10. Dd2: d6 11. d5 e5 12. h4

Ranije nisam vidio ovaj pokušaj. U očekivanju ... Sd7, bijeli omogućava Lh3 i planira organizirati igru na kraljevom krilu.

12. ... Sd7 13. Lh3 g6 14. e4 Lg7 15. h5

Otvaranje h-linije dio je strategije bijelog, no crni tom planu veliku cijenu ne pridaje; inače bi se možda suprotstavio ranim ... Lc8.

15. ... Sf6 16. hg6 hg6 17. Kg2 De7 18. Th1 Tfe8 19. Th2 Df8

I ovdje se crni mogao braniti putem ... Lc8. Njegova namjera da provede Lh6 od male mu je pomoći, jer je na tom položaju lovac stalno izložen.

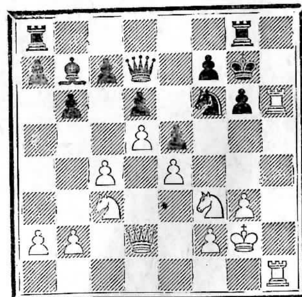
20. Tch1 Lh6 21. De2 De7

Bijeli će ovo odmah iskoristiti: uklanjajući crnog crnopoljca položaj crnog kralja biva ugrožen.

22. Ld7 Dd7: 23. Th6: Kg7 24. Dd2

Ovime bijeli daje protivniku na znanje da planirano oponiranje topova na h-liniji neće ići (ako ... Th8, tada Dg5 itd).

24. ... Tg8

25. Dg5

Time počinje rohadni napad kojem crni ne može odoljeti. Prijetnja Sh4 već se nadvila nad glavu crnog.

25. ... De7 26. Sb5 Dd8 27. Sh4 Se4:

Jedina korist ovog odgovora leži u tome da nam pruža zadovoljstvo vidjeti i završne udare.

28. Th7+ Kf8 29. Sg6:+ Ke8

Očevidno je ... fg6, Dg6:+ Kf8, Th8 itd.

30. Df5 Dd7 31. De4: Tg6: 32. Sc7:+

Dirigira damu na nebranjeno polje i osvaja materijal. Konac partije protiče u beznadnom cajtnotu.

32. ... Dc7: 33. Dg6: De7 34. Tf7: Df7: 35. Th8+ Ke7 36. Th7 Tf8 37. De6+ Kd8 38. Tf7: Tf7: 39. Df7: b5 40. Db7:. Crni predaje.

LAUTIER — ILLESCAS

Staroindijka

1. c4 e5 2. Sc3 Sf6 3. Sf3 d6 4. g3 c6 5. Lg2 Le7 6. 0—0 0—0 7. e4 Sbd7 8. d4 a6

Partneri su neobičnim redom poteza ušli u Staroindijsku obranu i to u varijantu koja se za bijelog može smatrati povoljnom. I protiv Staroindijke fijanketo kraljevog lovca daje najsadržajniju igru baš kao i u Kraljevoj indijskoj obrani.

9. a4

Suočen s mogućim ... b5, bijeli je trebao odmah vući d5, a ne kao u partiji nakon prethodnog slabljenja daminog krila.

9. ... a5 10. d5 Sc5 11. Se1 Db6

Slaboće u bijelom taboru pozivaju.

12. h3

Bijeli bi rađe vukao odmah Sd3, ali mora računati s ... Lg4.

12. ... Db4 13. De2 Sb3 14. Sc2 Sc1: 15. Tfc1: Db6 16. Se3 Dc5 17. Tc2 g6 18. Sa2 Sd7 19. Sc1 Db6

U ovom nizu poteza nije teško naslutiti nedosljednost i neodlučnost crnog, koji nema jasnog plana i gubi vrijeme. Dolazilo je u obzir odmah 12. ... Sb3 uz brže prebacivanje kraljevog skakača na damino krilo.

20. Sd3 Sc5 21. Ta3 Kh8 22. Kh1 f5

Crni bi rado ubacio skakača na d4, ali na ... Sb3 mora uzeti u obzir neugodno c5. Stoga se odlučuje na bočni udar koji u ovom trenutku ne bih savjetovao. Žurba je nepotrebna.

23. ef5 gf5 24. Sc5: Dc5: 25. Tb3

Uzima na nišan Pb7 svjestan da na ... f4 dobija trajno u vlast polje e4. Pa ipak, to je bilo bolje od nastavka koji crni bira u partiji.

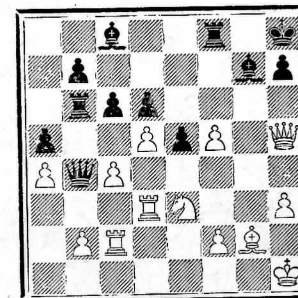
25. ... Lf6 26. Dh5 Lg7 27. g4

To je ta nevolja: crni ne može otvoriti dijagonalu b1—h7.

27. ... Ta6

Ovaj top beznadno će zalutati na b-liniju. Prije bih povukao ... Dd4.

28. gf5 Tb6 29. Td3 Db4

Crni je lijepu poziciju uspio posve upropastiti. Vrijeme je za rigoroznu kaznu.

30. f6 Tf6: 31. Le4

Kako na ... h6 dobija De8+ itd, ... Lh6 je nešto otpornije od poteza u partiji, ali nije dovoljno za obranu. Ponavljaju se motivi koji slijede jer je dobar dio crnih snaga odsječen na daminom krilu.

31. ... Kg8 32. Td1

Vrlo dobro. Crni će stradati na g-liniji.

32. ... Kf8 33. Tg1 h6 34. f3 Db3 35. Tcg2. Crni predaje.

D. Marović

EHLVEST—ROMANIŠIN

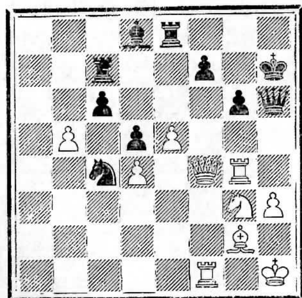
Engleska

1. Sf3 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. Db3 c5 5. g3 Sc6 6. a3 La5 7. Lg2 0—0 8. 0—0 d5 9. d3 h6 10. Sa4 b6 11. Lf4 Ld7 12. Sc3 Lc3: 13. Dc3: d4 14. Dc2 Te8 15. Se5 Se5: 16. Le5: Sg4 17. La8: Da8: 18. Lf4 e5 19. Lc1 f5 20. f3 Se3 21. Le3: de3 22. Kh1 Lc6 23. Dc1 f4 24. Dc3 fg3 25. Dc1 e4 26. de4 Le4: 27. fe4 Te4: 28. Tf3 g5 29. Dg1 gh2 30. Dg2. Crni predaje.

EHLVEST—ADAMS

Engleska

1. c4 Sf6 2. Sc3 e5 3. Sf3 Sc6 4. e4 Lb4 5. d3 0—0 6. g3 d6 7. Lg2 Lg4 8. h3 Lf3: 9. Lf3: Sd4 10. Lg2 a5 11. 0—0 Lc5 12. Tb1 c6 13. a3 b5 14. b4 ab4 15. ab4 Lb6 16. Kh1 Sd7 17. f4 ef4 18. gf4 Tc8 19. Lb2 De7 20. cb5 Sb5: 21. Se2 Dh4 22. Tf3 Tfe8 23. Tg3 g6 24. f5 Ld8 25. Db3 d5 26. Tf1 Sd6 27. Tg4 Dh6 28. Sg3 Se5 29. Le5: Te5: 30. d4 Te8 31. fg6 hg6 32. Df3 Tc7 33. e5 Sc4 34. Sf5 Dh5 35. Df4 Kh7 36. Sg3 Dh6 37. b5

37. ... Se3 38. bc6 Te6 39. Dh6:+ Kh6: 40. Tgf4 Tec6: 41. T1f3 Tc1+ 42. Sf1 Sf5 43. Td3 Lg5 44. Tf2 Lh4 45. Tfd2 Sg3+ 46. Kg1 Te1 47. Td1 Tc1 48. Te1: Te1: 49. Tf3 Kg7 50. Kh2 Se2 51. Td3 Lf2 52. Lf3 Lg1+ 53. Kh1 Sf4 54. Td1 Td1: 55. Ld1: Ld4:. Bijeli predaje.

ILLESCAS—EHLVEST

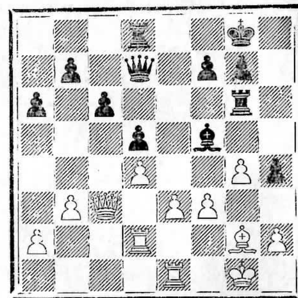
Damina indijka

1. d4 Sf6 2. Sf3 e6 3. g3 b6 4. Lg2 Lb7 5. 0—0 Le7 6. c4 0—0 7. Sc3 Se4 8. Ld2 f5 9. d5 Lf6 10. Tc1 Sa6 11. Le1 Sac5 12. Sd4 De7 13. Se4: Se4: 14. f3 Sg5 15. Lf2 c5 16. dc6 dc6 17. Db3 c5 18. Sb5 Sf7 19. a4 Se5 20. a5 Sc6 21. ab6 ab6 22. Tfd1 Tfd8 23. f4 Sa5 24. Dc2 Lg2: 25. Kg2: Sc6 26. Le1 e5 27. fe5 Se5: 28. b3 Sg4 29. Td8:+ Td8: 30. Lf2 Lg5 31. Ta1 Db7+. Bijeli predaje. (Na Kg1 dobija Le3).

EPIŠIN—ROMANIŠIN

Engleska

1. Sf3 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. g3 0—0 5. Lg2 d5 6. cd5 ed5 7. d4 c6 8. 0—0 Sbd7 9. Lf4 Te8 10. Dc2 Sf8 11. Tad1 Sg6 12. Lc1 De7 13. Tfe1 Se4 14. Db3 Lf5 15. Sd2 Sg5 16. Sf3 Sf3:+ 17. Lf3: Lc3: 18. Dc3: Dd7 19. Lh1 Te7 20. f3 Tae8 21. e3 h5 22. b3 a6 23. Te2 Sf8 24. La3 Te6 25. Lf8: Tf8: 26. Tde1 Td8 27. Lg2 Tg6 28. Td2 h4 29. g4

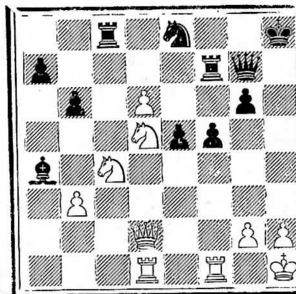

29. ... Lg4: 30. fg4 Dg4: 31. Kf1 h3 32. Lh1 Tdd6 33. Tf2 Tdf6 34. Tf4 Dg1+ 35. Ke2 Dh2:+ 36. Kd1 Tf4: 37. ef4 Tg1 38. Df3 Te1:+ 39. Ke1: Dg1+ 40. Ke2 Dd4: 41. Dh3: Df4: 42. Dc8+ Kh7 43. Lf3 d4 44. De8 d3+ 45. Kf2 g6 46. Dd7 d2 47. Ke2 d1D+ 48. Dd1: Dh2+ 49. Kf1 Da2: 50. Lg4 Da5 51. Lc8 Dc7 52. Dg4 a5 53. Ld7 Dd6 54. Lc8 b5 55. Dd7 Dd7: 56. Ld7: a4 57. ba4 ba4 58. Lc6: a3 59. Ld5 f5 60. Ke2 g5 61. Kd3 Kg6 62. Kc3 Kf6 63. Kb3 Ke5 64. Lc6 g4 65. Ka3: Kd4 66. Kb2 g3 67. Kc2 Ke3 68. Kd1 Kf2. Bijeli predaje.

BÖNSCH—LAUTIER

Kraljeva indijka

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. Le2 0—0 6. Sf3 e5 7. 0—0 Sc6 8. d5 Se7 9. Sd2 c6 10. a3 cd5 11. cd5 Se8 12. Sc4 f5 13. ef5 gf5 14. f4 Sg6 15. fe5 de5 16. Le3 Ld7 17. Kh1 Kh8 18. a4 b6 19. Dd2 Tc8 20. b3 De7 21. Lg5 Lf6 22. Lf6:+ Tf6: 23. d6 Df8 24. Tad1 Dg7 25. Sd5 Tf7 26. Lh5 La4: 27. Lg6: hg6

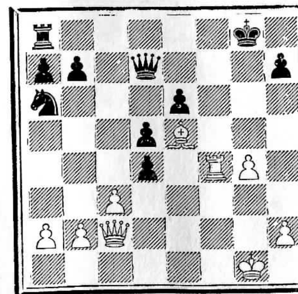

28. Se5: De5: 29. Se7 Te7: 30. Dh6+ Kg8 31. de7 Lc6 32. Dg6:+ Dg7 33. De6+ Kh8 34. Tf2 Tc7 35. Te1 Ld7 36. Dd5 Sf6 37. Da8+ Dg8 38. Df8 Se4 39. Dh6+ Dh7 40. Df8+ Dg8 41. Tf5:. Crni predaje.

IVANČUK—POMES

Holandska

1. d4 f5 2. g3 Sf6 3. Lg2 g6 4. Sh3 Lg7 5. Sf4 0—0 6. 0—0 De8 7. Sc3 c6 8. e4 fe4 9. Se4: Se4: 10. Le4: d5 11. Lg2 Sa6 12. c3 Df7 13. Sd3 Lf5 14. Lf4 g5 15. Se5 Le5: 16. Le5: Dg6 17. g4 Le4 18. Le4: De4: 19. Te1 Dg6 20. Db3 Df7 21. f4 e6 22. Tf1 gf4 23. Tf4: Dd7 24. Taf1 Tf4: 25. Tf4: c5 26. Dc2 cd4

27. g5 Tf8 28. Tf8:+ Kf8: 29. cd4 Dc6 30. Dc6: bc6 31. h4 Kf7 32. Ld6 Kg6 33. Kf2 e5 34. de5 Kf5 35. b4 c5 36. Lc5: Ke5: 37. a3 Sc7 38. La7: Sb5 39. Lb8+ Ke4 40. h5 Sd4 41. g6. Crni predaje.

EHLVEST—BÖNSCH

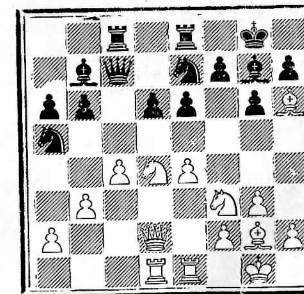
Sicilijanka

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cd4 4. Sd4: Sf6 5. Sc3 e6 6. g4 h6 7. g5 hg5 8. Lg5: Sc6 9. Dd2 Db6 10. Sb3 a6 11. 0—0—0 Dc7 12. f4 Ld7 13. Kb1 Le7 14. h4 0—0—0 15. Lg2 Kb8 16. Lf3 Lc8 17. Sd4 Sd4: 18. Dd4: Dc5 19. Dd2 d5 20. ed5 ed5 21. Dg2 d4 22. Se2 Db6 23. Td3 Le6 24. f5 Lc4 25. Tdd1 d3 26. Sc3 dc2+ 27. Dc2: Td1:+ 28. Td1: Td8 29. Lf4+ Ka8 30. b3 Lb5 31. Td8:+ Dd8: 32. Sb5: ab5 33. Dc3 Se8 34. b4 Sd6 35. Da3+ Kb8 36. Dd3 f6 37. Db5: Dc7 38. Dd5 Db6 39. Dc5 Dd8 40. a4 Ka8 41. a5. Crni predaje.

ROMANIŠIN—LAUTIER

Sicilijanka

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d3 Sc6 4. g3 g6 5. Lg5 Dc7 6. Lg2 Lg7 7. Sc3 d6 8. 0—0 Sge7 9. Sb5 Dd7 10. c3 0—0 11. d4 cd4 12. Sbd4: b6 13. Dd2 Lb7 14. Tad1 Sa5 15. Tfe1 Tac8 16. b3 Tfe8 17. c4 a6 18. Lh6 Dc7

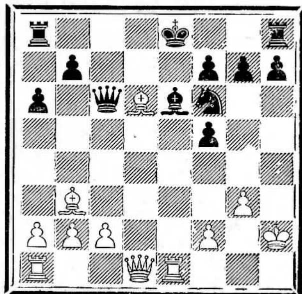
19. Lh3 e5 20. Lg7: Kg7: 21. Lc8: Sc8: 22. Sc2 f5 23. Se3 Le4: 24. Sd5 Ld5: 25. cd5 h6 26. Sd4 Kh7 27. Se6 Db8 28. Tc1 Sb7 29. Tc4. Crni predaje.

ADAMS—POMES

Francuska

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sd2 c5 4. ed5 Dd5: 5. Sgf3 cd4 6. Lc4 Dd6 7. 0—0

Sf6 8. Sb3 Sc6 9. Sbd4: Sd4: 10. Sd4: a6 11. Te1 Dc7 12. Lb3 Ld6 13. Sf5 Lh2:+ 14. Kh1 Kf8 15. g3 ef5 16. Lf4 Dc6+ 17. Kh2: Le6 18. Ld6+ Ke8

19. c4 h5 20. c5 h4 21. f3 Kd8 22. Le6: fe6 23. Te6: Kc8 24. Db3 hg3+ 25. Kg3: Db5 26. Tae1 Db3: 27. ab3 Sd5 28. Tg6 Tg8 29. Te5 Sf6 30. Te7 Se8 31. Le5 a5 32. Tb6. Crni predaje.

IVANČUK—D. GARCIA

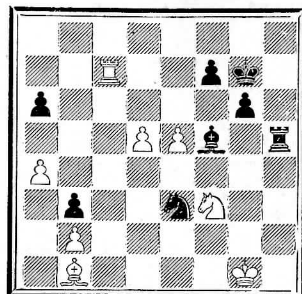
Sicilijanka

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cd4 4. Sd4: Sf6 5. Sc3 Sc6 6. Lg5 e6 7. Dd2 Le7 8. 0—0—0 0—0 9. f4 Sd4: 10. Dd4: Da5 11. Lc4 Ld7 12. e5 de5 13. fe5 Lc6 14. Ld2 Sd7 15. Sd5 Dc5 16. Se7:+ De7: 17. The1 Tfc8 18. Kb1 Dc5 19. Dc5: Sc5: 20. Lf1 a5 21. Le3 Ld5 22. c4 Le4+ 23. Ka1 Lf5 24. b3 h6 25. h3 Sa6 26. g4 Lc4 27. Lb6 Lf3 28. Td3 Lh1 29. Le2 Lc6 30. a3 Le8 31. Td6 Sc5 32. Kb2 Se4 33. Td4 Sc5 34. Ted1 Ta6 35. Lc5: Tc5: 36. Td8 Kf8 37. Tb8 Te5: 38. Lf3 Ke7 39. Tb7:+ Kf6 40. Tf1 Kg6 41. Te7 Lc6 42. Lc6: Tc6: 43. Tff7: Te3 44. Tg7:+ Kf6 45. g5+ Ke5 46. Ta7 Th3: 47. Ta5:+ Ke4 48. gh6 Td6 49. a4 Th6: 50. Tb5 Th2+ 51. Ka3 Kd4 i crni predaje.

D. GARCIA—ROMANIŠIN

Ben Oni

1. d4 Sf6 2. Sf3 e6 3. c4 c5 4. d5 d6 5. Sc3 ed5 6. cd5 g6 7. h3 Lg7 8. e4 0—0 9. Ld3 Sh5 10. 0—0 Sd7 11. Lg5 Lf6 12. Le3 a6 13. a4 Te8 14. Dd2 Tb8 15. Tab1 Da5 16. g4 Sg7 17. Lf4 Se5 18. Se5: Le5: 19. Le5: de5 20. f4 c4 21. Lc2 b5 22. fe5 b4 23. Se2 Dc7 24. Df4 Tb7 25. Tbd1 b3 26. Lb1 h5 27. Sd4 hg4 28. hg4 De5: 29. De5: Te5: 30. Tc1 Lg4: 31. Tc4: Se8 32. Te1 Sd6 33. Tc3 Ld7 34. Sf3 Th5 35. e5 Sf5 36. Tc4 Kg7 37. Tec1 Se3 38. Tc7 Tc7: 39. Tc7: Lf5

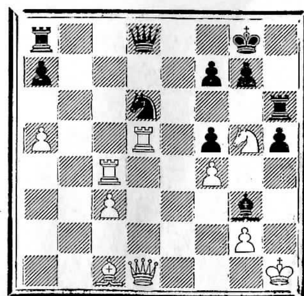

40. d6 Th8 41. Sg5 Lb1: 42. Se6+ Kh6 43. d7 fe6 44. Tc8 Th7 45. d8D Sd5 46. Ta8 Kh5 47. Ta6: Lf5 48. Td6 Sf4 49. Td7 Th6 50. Dg8 g5 51. Td2 Kg4 52. Th2 Sh3+ 53. Kf1 Th7 54. a5 Kf4 55. Dd8 Tf7 56. Ke1 g4 57. a6 Le4 58. Te2 Sg5 59. Df6+ Tf6: 60. Te4:+. Crni predaje.

LAUTIER—EHLVEST

Primljeni damin gambit

1. d4 d5 2. c4 dc4 3. e4 c5 4. d5 Sf6 5. Sc3 b5 6. e5 b4 7. ef6 bc3 8. bc3 Sd7 9. Lc4: Sb6 10. Se2 ef6 11. 0—0 Ld6 12. Ld3 Dc7 13. Sg3 c4 14. Te1+ Kf8 15. Lc2 h5 16. a4 Lg4 17. f3 Ld7 18. Se4 Kg8 19. a5 Lh2:+ 20. Kh1 Sc8 21. f4 f5 22. d6 Dd8 23. Sg5 Lg3 24. Te5 Lc6 25. La4 La4: 26. Ta4: Sd6: 27. Td5 Th6 28. Tc4:

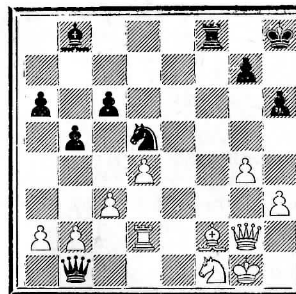

28. ... Te6 29. Sf3 Df6 30. Tcd4 Tae8 31. Ld2 Se4 32. Le1 Sf2+ 33. Lf2: Lf2: 34. Te5 Ld4: 35. cd4 Dd8 36. Da4 Te5: 37. fe5 Te7 38. Db5 Td7 39. a6 g6 40. Kh2 Kg7 41. Dc6 Te7 42. Db5 Td7 43. Dc6 h4 44. Db5 Td4: 45. Sd4: Dd4: 46. De2 Df4+ 47. Kg1 h3 48. e6 Dd4+ 49. Kh2 hg2. Bijeli predaje.

IVANČUK—ADAMS

Španjolka

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0—0 Le7 6. Te1 b5 7. Lb3 0—0 8. c3 d5 9. ed5 Sd5: 10. Se5: Se5: 11. Te5: c6 12. d4 Ld6 13. Te1 Dh4 14. g3 Dh3 15. Le3 Lg4 16. Dd3 Tae8 17. Sd2 Dh5 18. Sf1 Te6 19. Ld1 f5 20. Lg4: Dg4: 21. Ld2 Tg6 22. Kg2 f4 23. f3 Dh5 24. g4 Dh4 25. Te2 Tg4:+ 26. fg4 f3+ 27. Kh1 fe2 28. De2: Kh8 29. Kg1 h6 30. Dg2 Lf4 31. Le1 Dg5 32. h3 Dg6 33. Td1 Lb8 34. Td2 Db1 35. Lf2

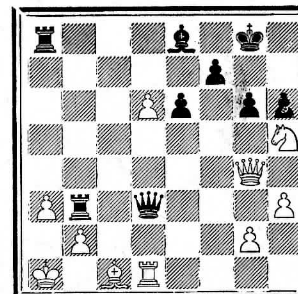

35. ... Kg8 36. b3 Lf4 37. Te2 Sc3: 38. Te6 Da2: 39. Tc6: Db3: 40. Ta6: Se2+ 41. Kh1 Lb8 42. Le1 Dd1. Bijeli predaje.

EHLVEST—IVANČUK

Sicilijanka

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cd4 4. Sd4: Sf6 5. Sc3 Sc6 6. Lg5 e6 7. Dd2 a6 8. 0—0—0 h6 9. Le3 Ld7 10. f4 Le7 11. Kb1 b5 12. Ld3 0—0 13. The1 Dc7 14. h3 Sa5 15. Df2 b4 16. Sce2 Sc4 17. Lc1 a5 18. Sg3 Tfc8 19. De2 Tab8 20. Ka1 a4 21. e5 de5 22. fe5 Sd5 23. Dh5 Le8 24. Lc4: Dc4: 25. Dg4 b3 26. cb3 ab3 27. Sb3: Da6 28. Td5: Tb3: 29. Sh5 g6 30. Td6 Ld6: 31. ed6 Ta8 32. a3 Dd3 33. Td1

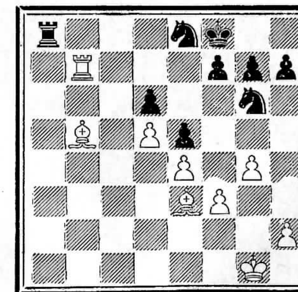

33. ... Tba3:+? (33. ... Taa3:+!) 34. ba3 Ta3:+ 35. La3: Da3:+ 36. Kb1 Db3+. Remi.

LAUTIER—EPIŠIN

Engleska

1. c4 e5 2. Sc3 Sf6 3. Sf3 Sc6 4. g3 Lb4 5. Sd5 Lc5 6. Lg2 d6 7. 0—0 0—0 8. e3 Te8 9. d4 Lb6 10. Sb6: ab6 11. d5 Se7 12. Sd2 b5 13. e4 c6 14. b3 bc4 15. bc4 Ld7 16. Db3 Da5 17. Tb1 b5 18. cb5 cb5 19. Tb2 Tec8 20. Sb1 Tc4 21. Ld2 Da6 22. Te1 Sc8 23. Sc3 b4 24. Sb1 La4 25. De3 Tc2 26. Tb4: Ta2: 27. Lf1 Da7 28. Sc3 De3: 29. Le3: Ta3 30. Sa4: T3a4: 31. Ta4: Ta4: 32. Tb1 Ta8 33. f3 Kf8 34. Tb7 Se8 35. Lb5 Se7 36. g4 Sg6

37. La7 Tc8 38. Tb8 Tb8: 39. Lb8: f6 40. Kf2 Sh8 41. Le8: Ke8: 42. Ld6: Sf7 43. Lb4 Sg5 44. Kg3 Sf7 45. Ld2 Sd6 46. Lc3 Sf7 47. Lb4 Sh8 48. g5 Kf7 49. Kg4 Sg6 50. Ld2 Se7 51. Kh5 Sg8 52. Le3 Kf8 53. Lc5+ Kf7 54. Ld6 g6+ 55. Kg4 h6 56. h4 Ke8 57. Kg3 Kf7 58. Kf2 Kg7 59. Ke3 Kf7 60. Kd3 Kg7 61. Kc4 Kf7 62. Kc5 hg5 63. hg5 fg5 64. Le5: Sh6 65. Lg3 g4 66. fg4 Sg4: 67. e5 g5 68. Kc6 Se3 69. e6+ Kf6 70. Le5+. Crni predaje.

TARASCH (II)

PILLSBURY — TARRASCH

Španjolka
(Monte Carlo 1903)

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 f5 4. Sc3 Sf6

Danas se zna da nastavak 4. ... fe4 5. Se4: d5 daje oštriju igru. Bijeli tu mora točno igrati, odnosno poznavati dalekosežne analize.

5. ef5 e4 6. De2

Ova partija je pokazala da taj potez nije dobar. Već 1906. u partiji Przepiorka — Tarrasch, igranoj u Nürnbergu, bijeli je došao u prednost igrajući 6. Sg5 d5 7. d3 Lf5: 8. de4 de4 9. De2. To se i danas uzima kao pravi put za bijelog.

6. ... De7 7. Lc6:

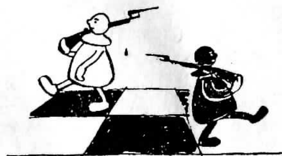
Jača crnu poziciju, ali i poslije 7. Sg5 d5! (a ne 7. ... Sd4 8. Dc4! Sc2:+ 9. Kd1 Sa1: 10. Te1, što bi prema Tarraschu dalo bijelom odlučni napad) 8. d3 h6 9. Se6 (ili 9. de4 hg5 10. e5 Ld7, gdje crni »iako gubi pješaka, postiže odlično razvijenu igru i otvorene linije za napad« — Tarrasch) Le6: 10. fe6 De6: 11. de4 de4 12. f3 0—0—0 13. Lc6: Dc6: 14. fe4 Lb4 crni bi imao veliku prednost.

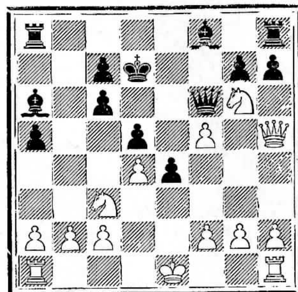
7. ... bc6 8. Sh4

Sad više ne valja 8. Sg5 d5 9. d3 ed3.

8. ... d5 9. d4 a5! 10. Lg5 La6 11. Lf6:

I nakon 11. Dd2 Tb8 12. b3 (12. 0—0—0 Da3!) Df7 crni stoji bolje. Pillsbury pronalazi nastavak u kojem dobiva materijal ali daje crnom jak napad.

11. ... Df6: 12. Dh5+ Kd7 13. Sg6

Na 13. 0—0—0 Lb4 14. Sa4 Lb5 15. Sc5 Lc5: 16. dc5 Tab8 crni bi kako navodi Nejštadt došao do napada. Još je slabije 14. Sb1 zbog 14. ... g5 15. fg6 Df4+ 16. Sd2 hg6 17. Sg6: Dd2:+.

13. ... Dd4:!

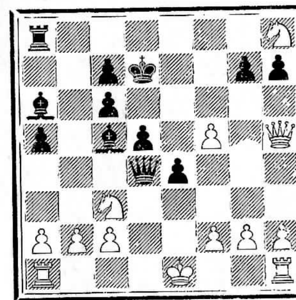
Na 13. ... hg6, što su preporučili neki komentatori, Tarrasch je pokazao varijantu 14. Dh8: gf5 15. 0—0—0 Dg5+ 16. Kb1 Dg2: 17. Thg1 Df2: 18. Sa4 Te8 19. Tg7:+ Lg7: 20. Dg7:+ Kd8 21. Sc5 Lc8 22. Df6+ i bijeli ima barem vječni šah. Odigranim potezom crni daje čitavog topa, ali onemogućuje bijelom rohadu.

14. Sh8:

I 14. Td1 hg6 15. Dh8: Db4 16. Dg8 gf5 17. Df7+ Kc8 18. Df5:+ Kb7 vodi do pozicije koja obećava crnom uspjeh u napadu.

14. ... Lc5

Smatralo se da poslije 14. ... Lb4 15. Df7+ (15. Td1 Lc3:+ 16. bc3 Dc3:+ 17. Td2 Th8: ili Tb8! — Nejštadt) Kc8 16. Td1 Lc3:+ 17. bc3 Dc3:+ 18. Td2 crni nema više od vječnog šaha. Nejštadt je međutim našao 18. ... Tb8! nakon čega bijeli mora dati damu za topa i ostati u izgubljenoj poziciji. Ali i 14. ... Lc5 je isto tako dobro.

15. Dh4

Nakon 15. Df7+ Kc8 16. Sd1 Tb8 17. De8+ (ili 17. c3? Tb2:! odn. 17. Tb1 Dc4) Kb7 18. Dh5 Th8: ili 15. Sd1 Th8: crni bi imao odlične izglede. Tarraschev komentar o potezu 15. Sd1 je glasio: »... da je bijeli odigrao taj potez (nedostatnost kojeg je Pillsbury dokazao prisutnima poslije završetka partije) i izgubio, kritičari bi s jednakim pravom tvrdili da je bijeli mogao uspješno odbiti napad igrajući 15. Dh4 umjesto. 15. Sd1. Međutim u tom trenutku igre meni je bilo svejedno koji će od tih dvaju poteza bijeli povući. U oba slučaja imao bih samo kvalitet manje, postizavajući kao naknadu veoma jak i kako se meni činilo čak neobranjiv napad. U biti moja glavna poteškoća sastojala se u tome da proračunam varijante koje nastaju nakon 15. Sf7 i u kojima bijeli ostaje s topom više. Nije bilo moguće sve točno izračunati, ali meni je izgledalo da poslije 15. ... Df2:+ 16. Kd1 Le3 17. Se2 d4 ili 17. ... Te8 napad mora završiti uspješno.«

15. ... Th8: 16. Td1 Db4 17. Dg4 Kd8 18. Dg7: Te8 19. Df6+ Kd7 20. a3

Na 20. Td5:+ cd5 21. Da6: dobiva crni s Db2: 22. Db5+ Db5: 23. Sb5: c6 24. Sc3 Lb4 25. Kd2 d4. Gubi i 20. h4 (s namjerom da uvede topa u igru): 20. ... e3 21. f3 e2! 22. Td2 Df4 23. Dg5 Dh2!. Odigrani potez, koji sadrži zamku (20. ... e3? 21. De6+!), najbolja je šansa bijelog. Crni ne smije uzeti na b2 zbog 21. Sd5:.

20. ... Db6 21. Td2 e3 22. fe3 Le3: 23. Sd5:

Jedina šansa. Na 23. Kd1 ide Db2: a 23. Df7+ Kd8 24. Sd5: Ld2:++ 25. Kd2: Dd4+ 26. Kc1 cd5 27. Td1 Df4+ uz Lb7 bilo bi još gore za bijelog nego u partiji.

23. ... Ld2:++ 24. Kd2: Df2+ 25. Kd1 De2+ 26. Kc1 cd5 27. Td1 c6

Partija je sada odlučena iako crni ima još težak posao. Možda bi bilo nešto lakše da je umjesto 27. ... c6 odigrao Lb7.

28. Dh4 Dg2: 29. Dh7:+ Te7 30. Dh4 De4 31. Dh4 De4 31. Dh8 Df5: 32. Da8 Lc8 33. Da7+ Ke8 34. Da5: Df4+ 35. Kb1 Dh2: 36. Dc5 Lb7 37. b4 De2 38. Th1 Tf7 39. Th8+ Kd7 40. Th6 Tf1+ 41. Kb2 De7 42. Dd4 Te1 43. Th5 Kc7 44. Df4+ Kb6 45. Dd4+ c5 46. bc5+ Dc5: 47. Th6+ Lc6 48. Df6 Db5+ 49. Kc3 Dc4+ 50. Kb2 Db5+ 51. Kc3 Dc4+ 52. Kb2 Db5+ 53. Kc3

Mogućnost reklamiranja remija nakon trokratnog ponavljanja pozicije nije tada još postojala.

53. ... Te3+ 54. Kd2 Te2+ 55. Kd1 Te8 56. Kd2 De2+ 57. Kc1 De1+ 58. Kb2 De5+ 59. De5: Te5: 60. Th4 Te4 61. Th8 Kc5 62. Tc8 Te8 63. Tc7 Kd6 64. Th7 Lb5. Crni je predao tek u 83. potezu. Partija afirmira sve one vrijednosti koje je Tarrasch cijenio: pješački centar, par lovaca, otvorenu igru i napad, tako da predstavlja odličnu ilustraciju njegova stila.

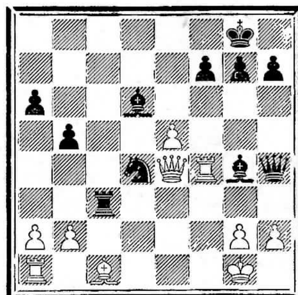
U otvorenoj varijanti španjolske partije Tarrasch je našao da poslije **1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0—0 Se4: 6. d4 b5 7. Lb3 d5 8. de5 Le6 9. c3 Le7 10. Te1 0—0 11. Sd4** crni može žrtvom figure **11. ... Se5: 12. f3 Ld6 13. fe4 Lg4** doći do opasnog napada. Kako je nezavisno od njega to isto našao amater K. Bergmann iz Breslaua varijantu su nazvali breslavskom. U mnoštvu aktuelnih varijanata otvorene španjolke zauzima

ona danas skromno mjesto, ali je važna, jer pokazuje zbog čega jedan pokušaj oborenja igre crnog ne ide. Inače bi crni morao umjesto 10. ... 0—0 igrati 10. ... Sc5 11. Lc2 Lg4 — što vodi do pozicije koja je i danas aktuelna — dok nakon 10. ... 0—0 11. Sd4 ne bi mogao postići zadovoljavajuću igru (11. ... Dd7?? 12. Se6: i dobiva figuru — tako su protiv Tarrascha izgubili Zukertort i Gunsberg!).

Na 13. ... Lg4 slijedilo je u partiji Wolf — Tarrasch (Karlsbad 1923) **14. Dd2** (nije dobar Alapinov potez 14. Sf3 zbog Sf3:+ 15. gf3 Dh4 16. fg4 Dh2:+ 17. Kf1 Dh3+ 18. Ke2 de4! 19. Dd4 Lc5! — Keres. Ili 16. e5 Lf3: 17. Df3: De1:+ 18. Df1 De5:) **Dh4 15. h3 c5 16. hg4** (Bolje je 16. Df2 Df2:+ 17. Kf2: Ld7 18. Sf5 Lf5: 19. ef5 Sd3+ 20. Kf1 Se1: 21. Ke1:, ali su i tu izgledi crnog povoljniji) **cd4 17. Df2.** Ovdje je Tarrasch mogao igrati 17. ... Df2:+ uz Sd3+, ali on se odlučio za **17. ... Dg4:** što mu je nakon **18. Ld1 Dg6 19. Dd4: Lc7 20. Le3 de4 21. Sd2 f5** također dalo dobre izglede u napadu.

Efektnija je bila druga Tarrascheva partija, igrana u Münchenu 1915, u kojoj je njegov protivnik (ime mu nije poznato) odigrao **14. Dc2.** Danas u knjigama piše da na taj potez crni najbolje igra 14. ... c5 15. Ld5: cd4 16. La8: Dh4 17. Tf1 d3 18. Df2 Df2:+ 19. Tf2: Ta8:, što je u partiji John — Teichmann (Breslau 1913) dovelo nakon 20. Lf4 Te8 21. Le5: Te5: 22. Sd2 Lc5 23. Kf1 samo do jednake konačnice. Trebalo bi zato možda ispitati 16. ... d3 (umj. Dh4) 17. Df2 Da8:.

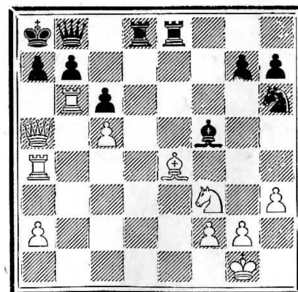
Tarrasch je, međutim, igrao **14. ... Dh4.** Sada na 15. Df2 Df2:+ 16. Kf2: Sd3+ 17. Kf1 Se1: 18. Ke1: de4 crni ima bolje izglede. Na 15. g3 Nejštadt izvodi 15. ... Dh3 16. Lf4 c5 17. Ld5: cd4 18. fe5 Le5: 19. Dg2 Dh5 20. La8: Ta8: s dobrom kompenzacijom za kvalitet. U partiji je slijedilo **15. Tf1 c5 16. Ld5: cd4 17. La8: Ta8: 18. cd4 Tc8 19. Sc3** (jedino) **Sc6 20. e5** (ili 20. g3 Sd4: 21. gh4 Sc2: 22. Tb1 b4 23. Sd5 Le2 24. Tf5 Ld3 — Tarrasch) **Sd4: 21. De4 Tc3:! 22. Tf4**

22. ... Se2+! 23. De2: Lc5+ 24. Kh1 Th3! 25. gh3 (ili 25. g3 Tg3: 26. Tg4: Tg4: 27. Ld2 Te4) **Le2: 26. Th4: Lf3** mat.

Proračunavanje brojnih i često dugih varijanata bilo je karakteristično za Tarraschev način rješavanja problema pozicije. On je dobio mnoge partije zato što je vidio dalje od svojih protivnika. O tome mogu nešto reći slijedeći primjeri.

TARRASCH — GUNSBERG
(Frankfurt 1887)

28. Ta6!

Prvi potez forsirane varijante koja traje trinaest poteza i vodi do pobjede bijelog. Lako je vidjeti da je to jedinstveni put; drugi nastavci odmah gube.

28. ... Td1+ 29. Se1 Te1:+ 30.

Problemski dio

Uređuje:
mr JOSIP VARGA, dipl. oec.
41000 ZAGREB
Gračanski Mihaljevac 11

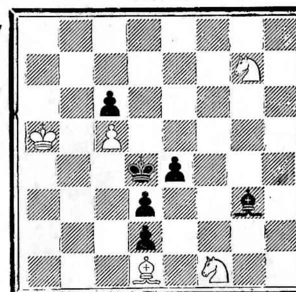
ORIGINALNI PROBLEMI

Problemi broj 407 do 412 sudjeluju u tekućem i godišnjem rješavačkom natječaju. Rješenja poslati u roku od 15 dana po objavi na adresu urednika problemskog dijela.

SUCI INFORMALNIH TURNIRA: ing. Fadil ABDURAHMANOVIĆ — dvopotezi, prof. Marjan KOVAČEVIĆ — tropotezi i Zlatko MIHAJLOSKI — višepotezi.

VJEKOSLAV LETOŠ
Sremska Mitrovica
Prvijenac!

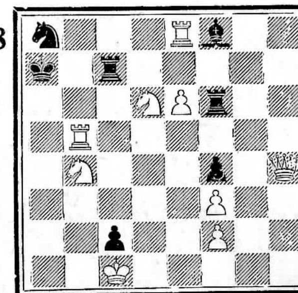
407

Mat u 2 — 6+5

EMIL PANIJAN
Karlovac

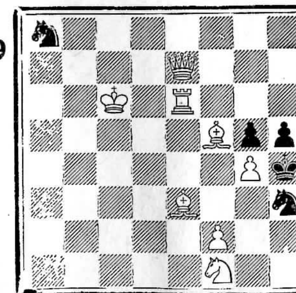
408

Mat u 2 — 9+7

FRANJO VRABEC
Ivanić Grad

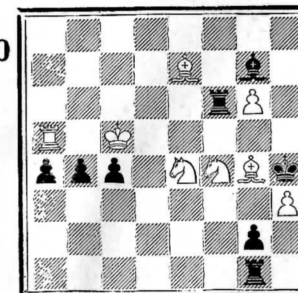
409

Mat u 3 — 8+5

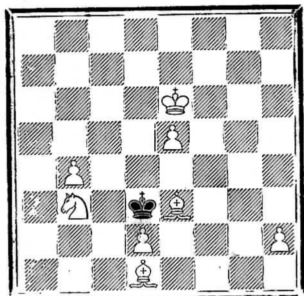
Dr SLOBODAN MLADENOVIĆ
Novi Beograd

410

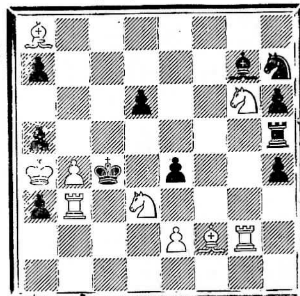

Mat u 3 — 8+8

BOGDAN HORNJAKOV
Elemir

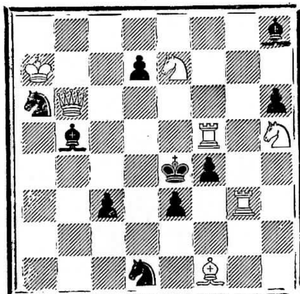
411

Mat u 4 8+1

RAIMONDAS SENKUS
Marijampolé — SSSR

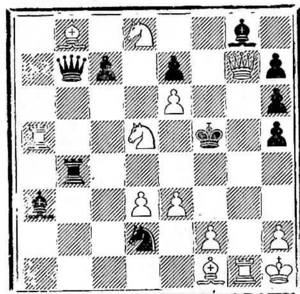
412

Mat u 4 9+11

PRESUDA
INFORMALNOG TURNIRA »ŠAHOVSKOG GLASNIKA« 1990. GRUPA DVOPOTEZI

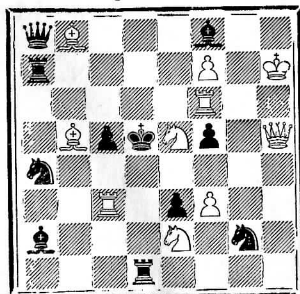
I. nagrada
MARJAN KOVAČEVIĆ
Zemun

300

Mat u 2 7+10

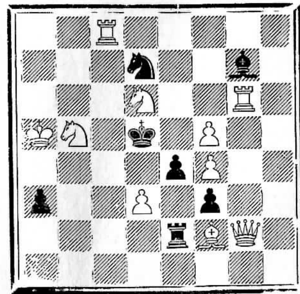
II. nagrada
HENK PRINS
Sliedrecht — Nizozemska

302

Mat u 2 13+11

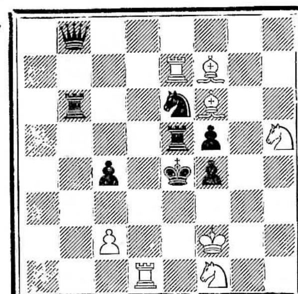
III. nagrada
A. N. PANKRATEV
Karaganda — SSSR

343

Mat u 2 10+11

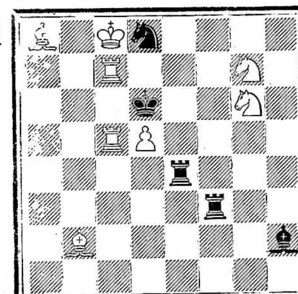
1. počasno priznanje
MILIVOJ S. NEŠIĆ
Beograd

311

Mat u 2 10+7

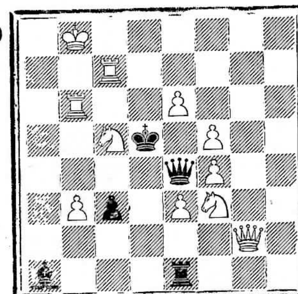
2. počasno priznanje
DAVID SHIRE
Kent — Engleska

337

Mat u 2 8+8

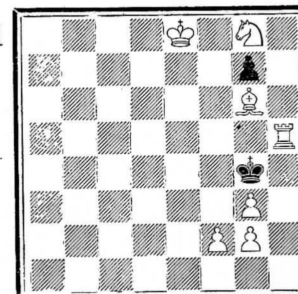
3. počasno priznanje
EFREN PETITE
Oviedo — Španjolska

261

Mat u 2 8+5

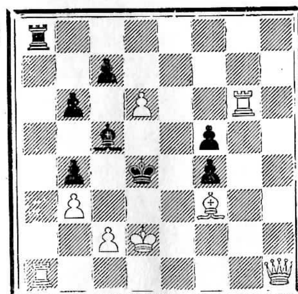
1. pohvala
V. KOPAEV & E. LEIN
Moskva, Jalta — SSSR

299

Mat u 2 11+5

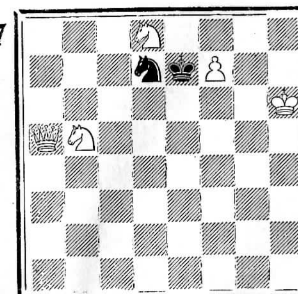
2. pohvala
MIROSLAV SUBOTIĆ
Banja Luka

321

Mat u 2 b) Th5→f5 7+2

3. pohvala
KREŠIMIR SPAHIJA
Bjelovar

268

Mat u 2 8+8

4. pohvala
SUJUNBEK I. BOLOBETKOV
Kirovka — SSSR

267

Mat u 2 5+2

Od 36 originalnih dvopoteza objavljenih u »ŠAHOVSKOM GLASNIKU« tokom 1990. godine eliminirao sam iz takmičenja brojeve 269, 293, 315 i 341. Cjeneći prvenstveno originalnost realizirane ideje, ali također i tehničku realizaciju zamišljene koncepcije, od preostalih korektnih problema slijedećih 10 rangirao sam na slijedeći način:

I. nagrada, broj 300 M. Kovačević: 1. . . . f3, fg3, 1. Td5? d6!, **1. Dg6** Izvanredno konstruiran moderan dvopotez s promjenom funkcija bijelih poteza Td5 i Dg6 i crnih poteza Le5 i Lf6, sa nestandardnom trostrukom izmjenom matova poslije fg3: i s odličnim uvodnikom koji crnom kralju daje polje za bijeg a svog kralja izlaže šahu crnoga. Majstorski rad!

II. nagrada, broj 302 H. Prins: 1. Tg2?, Lg2? Tb5!, c5!; **1. f3** Tb5, c5, Dd5: Originalan prikaz bijelih Grimshaw opstrukcija u varkama.

III, nagrada, broj 343 A. N. Pankratev: 1. Sd7/Sc6/Sc4/Sd3/Sg6? Sh4/Db8:/Lb1/Th1//Tf7:+!; **1. Sg4** Sh4/Db8:/Lb1/Th1/Tf7:+ »Nastavljeni napad bijelog Se5 s petostrukom izmjenom mata poslije 1. . . . Sh4 u tehnički izvanrednoj realizaciji. Nažalost, ova ideja je već mnogo obrađivana.

1. počasno priznanje, broj 311 ing. M. S. Nešić: 1. Tc4?, Te6? Lf6!, Te3!; **1. Le3** Lc3+//ed3/Sf6 Mješovita Grimshaw sjecišta na f6 i e3 u varkama i rješenju. Totalna neiskorištenost bijele dame u varci 1. Tc4? spriječila je viši plasman ovog lijepog dvopoteza.

2. počasno priznanje, broj 337 D. Shire: **1. Lg7** S~/Sd4/Sc7/Te~/Td5/f3 »Nastavljena obrana« crnog S i Te5 u kombinaciji sa crnim poluvezanjem. Odlična konstrukcija.

3. počasno priznanje, broj 261 E. Petite: 1. Tc3:, Tc4? Tf7!, Te7!; **1. La3** Te7/Tf7 Borba bijelog Tc5 i Lb2 protiv crnih topova u varkama i rješenju. Lijepo, ali ovdje nikakvog ciklusa po mom skromnom mišljenju nema.

1. pohvala, broj 299 V. Kopaev & E. Lejn: 1. . . . Da4/De6:, 1. Dg7?, Dg8? Df4:!, De5!; **1. Da2** »Zagorujko« sa standardno izmijenjenim matovima i slabom zaposlenošću bijelog Sf3 u varkama i rješenju.

2. pohvala, broj 321 M. Subotić: a) **1. Lf7!** g6/g5; b) **1. Lh7!** Recipročne izmjene u blizancima u ekonomičnoj postavi. Lijepo ali postoji velika opasnost od prethodništva.

3. pohvala, broj 268 K. Spahija: 1. Te1/Te6 Lc6/La8:? Te8/Tg8/f3/c6! **1. Ta5** Problem za rješavače s brojnim varkama i dobrim jednoznačnim oborenjima.

4. pohvala, broj 267 S. I. Bolotbekov: 1. Dd2! Kd8:/Kf6/Kf8/S~ Sadržajna minijatura i, nadam se, bez prethodnika!

U Beogradu, 23. 06. 1991.

Dr. Slobodan Mladenović, s. r.

Šaljući nam ovu Presudu, u popratnom pismu, dr. Mladenović je napisao: »Sa malim zakašnjenjem šaljem presudu za ‚ŠG' ali bolest me je zaista sprečila da to uradim malo ažurnije. Možda će neki autori biti nezadovoljni ali ja sam se držao svojih kriterijuma i radio po savesti.« Priznajemo, znali smo za narušeno zdravlje ovog agilnog stvaraoca i vrsnog problemskog majstora i pomalo strahovali. O zakašnjenju nema ni govora! Zahvaljujući mu, želimo mu dobro zdravlje i ostvarenje problemskih umotvorina kojima ćemo se diviti!

Reklamacijski rok za ovu Presudu je tri mjeseca.

JV

RJEŠENJA IZ BROJA 1991.

385 **Subotić:** 1. . . . De4:, Dg4: 2. Le5‡, Lg5‡; 1. Da3 (2. Df3‡) De4:, Dg4: Izmjena matova između prividne igre i rješenja po shemi AB-BA. Jedna od dvopoteznih tema s posljednjeg svjetskog prvenstva.

386 **A. i B. Bilevski:** 1. Sf5:?, Dc5:?, Lb3:? T—!, bc5!, ab3!; 1. Td5! Iznudnica s dobrim uvodnim potezom.

387 **Branković:** 1. Dd5 (2. De4/Df3/Df5‡) Sd4, Se5, d2 Dvostruki »Fleck« (tzv. »Fleck II«) Crni u tri obrane brani sve tri prijetnje ali se time postižu tri nova mata, po jedan u svakoj.

388 **Mihajloski:** 1. Kb8?, Tb3?, Kb7? Ka6!, Ka4:!, a6!; Rj. I) 1. Tc4 Ka6, a6 2. Ld8, Kb8; II) 1. Kc6! Ka6, a6 2. Tb7, Tb3 Ovo je nešto novo za naše rješavače: dva rješenja u direktnom tropotezu! Sadržaj problema sve opravdava: dva izmijenjena mata uz tri tematske varke sa samo šest figura!

389 **Bašič:** 1. Lf1 g2, Kg4 2. Le2+, Lh3+ Iznenađuje da rješenje nije rohada, što se nameće iz pozicije, pa to ublažava efekat oduzimanja polja crnom kralju s prvim potezom. Simpatično.

390 **Prof. Bišćan:** 1. Kf2! Sh6 2. Se7+ Ke5 3. Sg6+ Kd5 4. Sf4:+ Ke5 5. Sg6+ Kd5 6. Se7+ Ke5 7. Sc6+ Kd5 8. c4+ dc3 e. p. 9. e4‡ Finim uvodnikom bijeli crnog dovodi u iznudnicu. Potom, prisiljavajući crnog monarha da tanca na dva polja, bijeli Pegaz galopira do f4 da odstrani glavnu smetnju matu. Vraćajući se istim sokakom ostvaruje i temu povrata. Naš doajen što god uradi — uradi odlično! Ispravan broj figura ispod dijagrama je: 9+5; mnoge je to smetalo pa da se zna!

De1: Le4:

Jedino na ovaj način mogao se crni obraniti od Ta7:+.

31. Te4: Te4: 32. De4: ba6

Tako je crni osvojio figuru, ali pozicija mu je forsirano izgubljena.

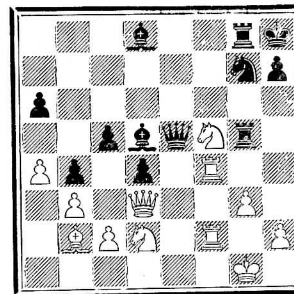
33. Dc6:+ Db7 34. De8+ Db8 35. De4+ Db7 36. c6 Dc7 37. De8+ Db8 38. Dd7!

Sada se za crnog ništa ne može pronaći. Npr. 38. . . . Sg8 39. c7 Db1+ 40. Kh2 Se7 41. Dd8+ Kb7 42. Db8+.

38. . . . Db1+ 39. Kh2 Sf5 40. c7. Crni predaje.

TARRASCH — WALBRODT

(Hastings 1895)

U ovoj oštroj poziciji crni ima više prostora u centru; bijeli lovac je izvan igre, a crni (koji je na potezu) može zaprijetiti udarom na g3. Naravno, i bijeli prijeti da uzme na d4 što povećava napetost u poziciji. Ali da je crni igrao 33. . . . Se6, to bi bilo onemogućeno, a usto bi se pokazalo da bijeli gubi kvalitet, jer 34. Th4 ne valja zbog 34. . . . Tg3:+ 35. hg3 Lh4:. Walbrodt je, međutim, odigrao **35. . . . Sh5**, dopuštajući uzimanje na d4. **34. Td4: Sg3: 35. Sg3: Tg3:+ 36. hg3 Tg3:+**. On je vjerojatno sve ovo ranije izračunao i zaključio da sad dobiva. Zaista na 37. Dg3:? Dg3:+ 38. Kf1 cd4 39. Tf8+ Kg7 40. Td8: Df4+ dobio bi crni još i topa nakon par šahova (računanje ovakvih varijanata često zaokupi igrača, tako da ne vidi ono glavno . . .) **37. Kf1! Td3: 38. Tg4!**. Tarrasch je dakle vidio jedan potez dalje od svog protivnika, i to takav da je ovaj morao odmah predati.

Vratimo se sada poziciji na dijagramu i potezu 33. . . . Se6. Bijeli bi nakon toga morao tražiti taktičke šanse putem 34. Sed6 Tf8 35. Sd4: cd4 36. Tf8:+ Sf8: 37. Sf7+ Kg7 38. Sd8: Tg6 39. Ld4:+ Kg8, ili 34. Sc5: Sc5: 35. Sd4: h5 36. Tf7 Se4 37. Sc6+ Lf6 38. Lf6:+ Sf6: 39. Tf6: T8g5. Međutim u oba slučaja njegovi izgledi bili bi slabiji i morao bi se boriti za remi.

Pogledajmo još jednom poziciju na dijagramu. Potez 33. . . . Sc6 sigurno je bolji od 33. . . . Sh5, a da li je i najbolji? Što se događa, ako crni odigra jednostavno 33. . . . Tf8, napadajući figuru koja je najviše izložena? Ništa ne daje 34. Sd4: Tf4: 35. Tf4: Df4: s topom više, a neki drugi razumni nastavak se ne vidi. 33. . . . Tf8 bio je dakle potez koji odmah dobiva.

Slijedeća partija pokazuje Taraschevu inventivnost u analizi.

TARASCH — MARCO

Španjolka

(Dresden 1892)

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 d6 4. d4 Ld7 5. Sc3 Le7 6. 0—0 Sf6 7. Te1 0—0?

Nastavak partije igra Tarrasch prema vlasititim analizama koje je ranije i objavio u jednom časopisu; Marco nije za to znao. Umjesto rohade crni mora igrati 7. . . . ed4.

8. Lc6: Lc6: 9. de5 de5 10. Dd8: Tad8: 11. Se5: Le4: 12. Se4: Se4: 13. Sd3 f5 14. f3 Lc5+ 15. Sc5:!

Da je crni uzeo damu s 10. . . . Tfd8:, bio bi sad 15. Kf1 potez koji dobiva. Nakon 10. . . . Tad8: ništa ne daje 15. Kf1 Lb6 16. fe4 fe4+ 17. Sf4 g5.

15. . . . Sc5: 16. Lg5 Td5 17. Le7!

Ne 17. c4 Td7 18. Le7 zbog 18. . . . Sd3. Crni predaje, jer poslije 17. . . . Te8 18. c4 gubi kvalitet.

Već letimičan pregled Tarraschevih partija otkriva osim kombinacione komponente njegova stila i drugu, poziciono — metodičku komponentu. U pozicionoj igri Tarrasch je racionalan i nema nimalo smisla za neobične ideje u otvaranju kakve je volio Steinitz. Osnovna značajka njegovih pozicionih partija su strategijski planovi. Metodičkom provedbom tih planova on nastoji iskoristiti neku trajnu pozicionu prednost. Dva su bitna uvjeta koja to onemogućuju: statički elementi u pješačkoj strukturi zbog kojih se karakter pozicije dugo ne mijenja, te veća ili manja pasivnost protivničke pozicije tako da aktivna protuigra nije moguća. Na slijedećim stranicama imamo nekoliko takvih Tarraschevih partija.

TARRASCH — NOA

Francuska
(Hamburg 1885)

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Sf6 4. e5 Sfd7 5. Sce2

Tako se onda igralo, a ponekad igraju tako i danas.

5. ... c5 6. c3 Sc6 7. f4 cd4

Teorija otvaranja smatra danas ovaj potez slabijim, a kao put do jednake igre navodi partiju Enevoldsen — Koch (Helsinki 1952), u kojoj je igrano 7. ... f6 8. Sf3 Db6 9. a3 Le7 10. b4 cd4 11. cd4 0—0 12. Dd3 a6 13. Le3 Dd8 14. g3 Sb6. Nejštadt međutim misli da nakon 15. Sd2 crni teško dolazi do protuigre.

8. cd4 Lb4+ 9. Ld2 Db6 10. Sf3 0—0 11. Lb4: Db4:+ 12. Dd2 Sb6 13. Sc3 Td8

Ovaj potez ne donosi crnom nikakvu korist i samo je gubitak vremena. S jednostavnim 13. ... Ld7 crni bi prijetio Sa5 i Tac8 pa bi mogao računati na jednaku igru.

14. Sb5 Ld7 15. Sd6 Tab8 16. Tc1 Dd2:+ 17. Kd2: Sc8

Bolje je bilo putem 17. ... a6! i tek onda Sc8 prisiliti bijelog na izmjenu.

18. Sb5 a6 19. Sc3 S8e7 20. Ld3 Tbc8 21. b3 Sb4

Crnom je teško naći dobar plan igre. Nakon 21. ... Sb8 (s planom Tc7, Tdc8 i ako je potrebno b6) bijeli bi s 22. g4 te Sc3 — e2 — g3 proveo f4 — f5.

22. a3 Sbc6

Teško da je ovo bolje od 22. ... Sd3:. Bijeli lovac je aktivna i jaka figura.

23. b4

Ne 23. Sa4? Sa5.

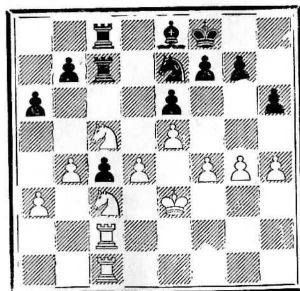
23. ... h6 24. h4 Sb8 25. Ke3 Tc7 26. Tc2 Tdc8 27. Thc1 Kf8 28. g4 Le8 29. Sd2 Sd7?

Od 25-og poteza crni je ipak našao dobar plan koji je sada trebao provesti do kraja putem 29. ... f6 30. Sb3 b6. Na primjer: 31. h5 f5 32. gf5 ef5 ili 31. a4 Lg6 32. Lg6: Sg6: 33. h5 Se7 34. a5 ba5 35. ba5 (ili Sa5:) Sd7. Nikakva jasna prednost za bijelog se tu ne vidi. Odigrani potez je vjerojatno odlučna greška, jer je crna pozicija potpuno pasivna kad se bijeli skakač učvrsti na c5.

30. Sb3 Sb6 31. Sc5 Sc4+

Pješačka struktura se sad mijenja ali prednost bijelog ostaje. Potez daje crnom i jednu taktičku mogućnost, koju međutim ne opaža ni jedan od protivnika.

32. Lc4: dc4

33. S5e4

S 33. h5! Sd5+ 34. Sd5: ed5 35. a4 te a5 i nastupom na kraljevom krilu (nakon premještanja kralja na c3) bijeli je još mogao osigurati prednost koja je dostatna za pobjedu. Poslije odigranog poteza sve je u pitanju.

33. ... b5?

Gubi bez otpora. Crni je morao odigrati 33. ... h5! 34. Sd6 hg4! 35. Sc8: Tc8: pa bi se bijeli našao pred teškim problemom kako da izađe na kraj sa crnim slobodnim pješacima i aktivnim figurama.

34. Sd6 Tb8 35. f5 Ld7 36. Tf2 Sd5+ 37. Sd5: ed5 38. g5 h5 39. Tcf1 Kg8 40. g6 f6

Otpornost crne pozicije nije još lako savladati. Na 40. ... fg6 41. fg6 Le6 bijeli može igrati 42. Kd2 Td8 43. Kc3 Te7 44. Sf7 Lf7: (44. ... Tb8 45. Sg5 Tbe8 46. Tf7! i crni je u iznudnici) 45. gf7+ Kf8 46. Tf5 Tdd7 47. Th5: (dobro je i 47. T1f3 Tb7 48. Th5: Tf7: 49. Th8+ Ke7 50. Tg3) Tf7: 48. Th8+ Ke7 49. Tf7:+ Kf7: 50. Ta8.

41. Te2 Lc6 42. Tfe1 Td8 43. Kf4! fe5+

Daje polje g5 što bijelom olakšava zadatak. Ali i poslije 43. ... Kf8 44. Sf7 Te8 45. ef6 gf6 46. Te8:+ Le8: 47. Sd8 Ld7 48. Se6+ Le6: 49. fe6 c3 50. Kf5 c2 51. Tc1 Kg7 52. e7 Te7: 53. Tc2: crni bi na kraju ipak izgubio.

44. Te5: Kf8 45. Sf7 Te8 46. Sg5 Tce7?

Nakon 46. ... Te5: 47. de5 Te7 Tarrasch je pokazao da bijeli dolazi do pobjede kombinacionim putem: 48. f6! gf6 49. ef6 Te1: 50. Sh7+ Ke8 51. f7+ Kd7 52. f8D Tf1+ 53. Kg5 Tf8: 54. Sf8:+ Ke7 55. g7 Kf7 56. Kh6 Kg8 57. Sg6. Sjajno, iako je dosta dobar i po zicioni put: 48. Sf3 uz Sd4.

47. Sh7+. Crni predaje.

RASPIS TURNIRA

»NOVA MAKEDONIJA« u svojoj problemskoj rubrici raspisuje godišnje informalne turnire za sve grupe. Radove slati na adresu urednika rubrike: ing. Georgi HADŽI-VASKOV, 91000 SKOPJE, Bulevar Kočo Racin blok IX/VI-17. Svaki sudionik dobit će kopiju objave rada i presuda turnira.

PRETPLATA NA SOVJETSKE ŠAHOVSKE ČASOPISE ZA 1991. GODINU

Primamo pretplatu na slijedeće časopise: »ŠAHMATNY BJULETIN«, »ŠAHMATY v SSSR«, ŠAHMATY«, Riga i »64«. Broj raspoloživih pretplata je ograničen.

Pretplata za 1991. iznosi za svaki časopis Din 720.

Pretplata se uplaćuje na žiro-račun 30102-678-3941, Šahovski savez Hrvatske, Zagreb.

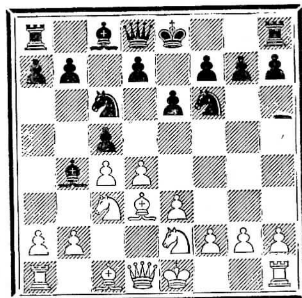
Tajništvo Hrvatskog šahovskog saveza promijenilo je telefonski broj, a sadašnji je 339-333 (kućni 250)

TEORETSKI bilten

SVETOZAR GLIGORIĆ:

DA LI JE SKAKAČ NA E2 JAČI?

Kao odgovor na senzacionalne uspjehe crnog u Hübnerovoj varijanti Nimcovičeve indijske obrane, bijeli je poslije 1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. e3 c5 5. Ld3 Sc6, umjesto uobičajenog 6. Sf3 uzvratio razvojem skakača na e2 — 6. Se2! — i time odvratio protivnika od zamišljenog blokadnog plana.

Crni nema bolji zbor od povratka na klasičnu metodu, stvarajući simetričnu pješačku strukturu u centru u nadi da će protivnički skakač biti u nepovoljnijem položaju na e2 nego na f3.

Popularnost varijante silno je porasla kad se pokazalo da nedostatak kontrole bijelog nad centralnim poljem e5 i manje harmonična pozicija bijelog skakača za uzvrat daje bijelom druge prednosti. Pozitivna obilježja su: sigurnije damino krilo bijelog, »čist« treći red za napadačke manevre teških figura, slobodan put f-pješaku, kao i mogućnost pojačanja pozicionog pritiska na značajno blokadno polje d5.

Mnogi velemajstori primijenjuju takav način igre protiv Nimcovičeve indijske obrane bez obzira na redoslijed poteza koji crni bira.

Različitu verziju u dobro poznatoj poziciji vidimo u slijedećoj partiji:

SPEELMAN — KARPOV
Nimcovičeva indijka
(Linares 1991)

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. e3 0—0

Crni radije izbjegava Rubinsteinov nastavak 4. ... c5 5. Se2, međutim drugim redoslijedom poteza 4. ... c5 5. Ld3 Sc6 praktički iznuđuje bijelog da izabere 6. Se2. Ukoliko crni želi igrati »a la Hübner« putem 6. ... Lc3:+ 7. bc3 d6, ući će u Sämishevu varijantu u kojoj ima tempo manje, jer bijeli nije izgubio tempo na a2—a3. Dobar primjer za to je partija Marin — Heghedus, Rumunjska 1988: 8. 0—0 e5 9. Sg3! 0—0 10. d5 Se7 11. f4! ef4 12. ef4 Kh8 13. f5! h6 14. a4 Seg8 15. Lf4 Dc7 16. Df3 Te8 17. Ta2 Ld7 18. Sh1 Ted8 19. g4 Sh7 20. h4 f6 21. Sg3 Le8 22. Se4 a5 23. Dg3 i crni je, ostavši bez prostora na kraljevom krilu, predao poslije 23. ... Ta6 24. Te1 Se7 25. Tae2 Sc8 26. g5 Lh5 27. Tg2 Se7 28. Sd6:! Tad6: 29. gf6 Sc8 30. Te7!.

Raznolikost nastavaka ovisi o tome tko će se prvi odlučiti na popuštanje dvostruke pješačke napetosti u centru i, što je jednako važno, na koji način će to izvesti. Poslije 4. ... c5 5. Ld3 Sc6 6. Se2 u dopunskoj partiji 1 određen je nastavak 6. ... d5 7. cd5 ed5 8. 0—0

0—0 9. a3 cd4 10. ab4, dok nastavak 10. ed4 Ld6 vidi u dopunskoj partiji 2.

Nastavak 6. ... cd4 7. ed4 d5 8. 0—0 dc4 vidi u dopunskoj partiji 3, nastavak 8. cd5 Sd5: 9. 0—0 0—0 10. a3 Le7 u partiji 4, dok je potez 10. ... Ld6 obrađen je u partiji 5. Poslije 8. cd5 crni se također može pokušati boriti protiv bijelog izoliranog pješaka putem 8. ... Dd5:, što je prikazano u dopunskoj partiji 6.

5. Ld3 d5 6. a3 Lc3:+ 7. bc3 dc4

Eksperiment je 7. ... e5!? 8. Lb2!? (Na 8. de5 dc4 9. ef6 Dd3:, međutim prirodno je 8. cd5!) 8. ... e4 9. Le2 c6 s obostranim šansama, Condie — Speelman, Brighton 1984.

8. Lc4: c5 9. Se2

Bijeli je ranije odigrao 6. a3 i sad ga otvaranje c-linije manje-više prisiljava da se suzdrži od klasičnog 9. Sf3 zbog 9. ... Dc7!, jer prirodan uzmak 10. Ld3 ne dolazi u obzir radi 10. ... cd4 11. cd4 Dc3+.

9. ... Sc6

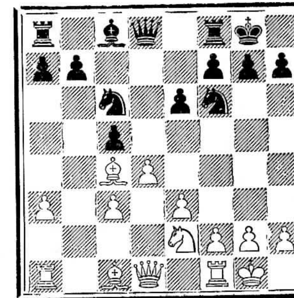
Kad bi skakač bio na f3, tada bi to bila jedna od principijelnih i kritičnih pozicija u Nimcovičevoj indijskoj obrani. Ovaj drugi put je manje poznat izlet s tek nekoliko primjera u turnirskoj praksi.

Zbog pozicije skakača na e2, dobro je također bilo izravno 9. ... e5!.

Manje je dosljedno 9. ... Dc7 10. Ld3 (Ili 10. La2 b6 11. 0—0 La6 12. Lb2?! /Jače je bilo 12. Te1/ 12. ... Td8! 13. Te1 Sc6 14. Sg3 Sa5 15. a4 Lc4 16. Lc4: Sc4: 17. De2 Sa5 18. e4 Tac8 s dobrom protuigrom, Kir. Georgiev — Hjartarson, Linares 1988) 10. ... e5 11. e4!? (Solidno je 11. 0—0, Keene — Toth, Rim 1979) 11. ... cd4 12. cd4 ed4 13. 0—0 Sc6 14. h3! Te8 15. Sg3 Se5 16. Lf4 Ld7 17. Le5: De5: 18. f4 s obostranim šansama, Lein — Hjartarson, Reykjavik 1990.

10. 0—0

Ovu poziciju vidjeli smo stotinama puta, ali sa skakačem na f3. I baš jedna figura na drugom polju neočekivano čini ogromnu razliku u kojem imamo tek nekoliko primjera iz međunarodnog iskustva.

10. ... e5 11. Tb1!

Nejasna snaga ovog poteza leži u novom pokušaju poboljšanja igre za bijelog.

Poslije 11. Lb2 Le6!? (Moguće je 11. ... Dd6 12. f3 Le6 13. Le6: fe6 14. Db3 Sa5 15. Db5 b6 16. e4 Tac8 s nejasnim izgledima, Hoi — Farago, Esbjerg 1981) 12. Le6: fe6 13. Db3 Dd5 14. Da2 Da2: 15. Ta2:, kao u partiji Vaganjan — Ehlvest, Tallin 1983, crni je trebao nastaviti 15. ... Sa5!, naglašavajući slabost bijelih polja.

Slična strategija bila je primjenjena u partiji Franco — Seirawan, Lugano 1983, poslije 11. La2 cd4 12. cd4 ed4 13. ed4 (Ili 13. Sd4: Sd4: 14. ed4 Dd6 15. Dd3! Le6 16. Lb1 Tfd8 17. Td1 s obostranim šansama, Knaak — Lukacs, Leipzig 1983) 13. ... Le6! 14. Le6: fe6 15. Tb1 Dd7 16. Db3 b6 17. Lf4!? Tac8 18. Tbd1 Sa5 19. Dd3 Df7 20. Ld2 Sc4 21. Lc1 Sd5 s odličnom protuigrom po bijelim poljima.

Crni se također nije osjećao loše poslije 11. Dc2 Dc7 12. d5 Sa5 13. La2 c4 14. e4 Sb3 15. Tb1 Sc1: 16. Tfc1: Ld7 17. a4 Se8 18. Sg3 Sd6 sa solidnom pozicijom, Pein — Pritchett, Swansea 1987.

11. ... Dc7 12. La2 Td8 13. Dc2!

Bijeli sad može održavati pješačku napetost u centru s većom

efikasnošću radi slijedećeg vezivanja po c-liniji.

13. ... b6

Normalan odgovor, koji, međutim, ipak slabi poziciju skakača na c6

14. Sg3!

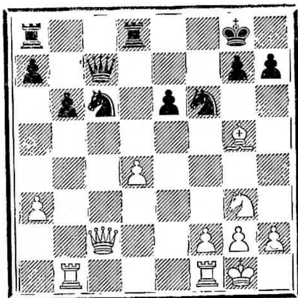
Sposobnost bijelog da ignorira pritisak crnog na d4 je zapanjujući i baca novo svjetlo na ovaj nastavak.

14. ... ed4 15. cd4 cd4 16. ed4 Le6!?

Pješak je još uvijek bio tabu: na 16. ... Td4: 17. Lb2 uz 18. Tbc1 s mnogobrojnim prijetnjama.

17. Le6: fe6 18. Lg5!

Bijeli ne broji materijal i njegova prva briga je pojačanje pritiska na osjetljivo protivničko kraljevo krilo.

18. ... Tac8!?

Ambiciozna i riskantna odluka. Sigurnije, premda pasivno je bilo 18. ... Tf8 s namjerom da se na 19. Lf6: odgovori 19. ... Tf6:, zadržavajući mogućnost na obranu.

19. Lf6: gf6 20. Tbc1 Td4:?

Crni uzima kobnog pješaka, pomažući time bijelom u građenju napada. Možda još uvijek nije bilo kasno za solidne poteze 20. ... Df7 21. Tfd1 Se7 s idejom 22. ... Sd5, dok oštrije 21. Da4! Td4: 22. Dd4: Sd4: 23. Tc8:+ Kg7 24. Tfc1 Dg6 vodi crnog u jednu nejasnu poziciju, koja je daleko od beznadne situacije.

21. Tfe1 Df7

Na 21. ... e5 22. Sf5 Td7 (inače 23. Dc6:!) 23. De4 s neugodnim prijetnjama.

22. Dc3! Tdd8 23. Se4 e5

Crni nema velik izbor obrambenih poteza radi slabosti na f6 i d6, te istovremenog vezivanja po c-liniji.

24. Dg3+ Kh8

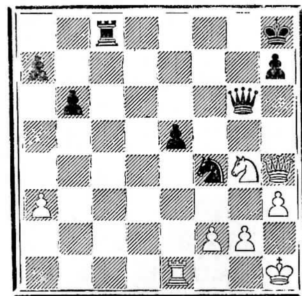
Sličnoj poziciji kao u partiji vodi 24. ... Dg7 25. Sf6:+ Kh8.

25. Dh4 Sd4!?

U slučaju 25. ... f5 slijedi 26. Tc6: s nadmoćnom igrom. Crni vraća pješaka na drugi način, želeći aktivirati figure. Možda je ipak solidnije bilo 25. ... Td4, izazivajući izmjenu dama, što bi crnom trebala biti prva briga.

26. Tc8: Tc8: 27. Sf6: Dg6 28. Sg4 Se2+ 29. Kh1 Sf4 30. h3

Protunapad crnog bio je kratkog vijeka i sad njegove slabosti na kraljevom krilu postaju realne.

30. ... Te8 31. Td1 Dg7?!

Odigrano pasivno u želji da se zaštite slabi pješaci. Izglede na pružanje otpora davalo je zatvaranje d-linije putem 31. ... Sd3 uz 32. ... e4.

32. Td8 Tg8 33. Tg8:+ Dg8: 34. Df6+ Dg7 35. Dd8+ Dg8 36. De7 Sg6 37. Da7:

S pješakom manje i preostalim slabim pješacima crni je u sasvim beznadnoj situaciji.

37. ... De6 38. Db8+ Kg7 39. Dc7+ Kh8 40. Sh6! Df6

Sprečava tek jednu od nevolja: 41. Sf7+ Kg8 42. Sg5.

41. Dc8+ Kg7 42. Sf5+ Kf7 43. Dd7+ Kf8 44. g3 h5 45. h4 Kg8 46. Kg2 Sf8 47. Dd5+ Kh7 48. Db7+ Kg8 49. Se7+ Kh8 50. Sd5 Dd6 51. Df7 Sg6 52. Sf6. Crni predaje.

DOPUNSKE PARTIJE

1) SALOV — GLIGORIĆ

Beograd 1987.

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. e3 c5 5. Ld3 Sc6 6. Se2 d5 7. cd5 ed5

Češće je igrano 7. ... Sd5: (vidi neke druge dopunske partije) i na 8. a3 cd4 (Riskantno je 8. ... La5!? 9. 0—0 cd4 10. ed4 0—0 11. Lc2 Lc7 12. Dd3 g6 13. Td1 Sc3: 14. bc3 b6 15. Sg3 Lb7 16. Se4 s inicijativom bijelog na osjetljivo kraljevo krilo, Glek — Neverov, Blagoveščensk 1988) 9. ab4!? dc3 10. bc3 0—0 11. e4 (Ili 11. 0—0 Dh4?! 12. e4 Sf6 13. f3 s prednošću, Čehov — Kiss, Leipzig 1988) 11. ... Sb6 12. Lf4?! (Ili 12. f4!? Dh4+!? 13. Sg3 Td8 14. 0—0 Ld7?! 15. Le3 Le8 16. De2 Sd7? 17. e5 f6? 18. Lc4 Lf7 19. f5 crni predaje, Horvath — Schneider, Debrecen 1988) 12. ... e5 13. Le3 Le6 14. Lc5 Te8 15. Lb5 Dc7 16. 0—0 Sc4 17. Dc2 b6 18. Lc4: Lc4: 19. Le3 Sd8 20. Tfd1 Sb7 s boljim izgledom. Meulders — Karpov, Bruxelles 1987.

8. 0—0

Slično je 8. a3 cd4 9. ab4 dc3 10. b5 Se5 11. Sc3: Sd3:+ 12. Dd3: 0—0 13. b3 Le6 14. Se2 Se4 15. Lb2 Dg5 16. 0—0 Sc5 17. Dc2 Tfc8 18. Ld4 Lf5 19. Dd1 i umjesto 19. ... Le4? 20. Sf4!, Miles — Romanišin, London 1984, crni je mogao zadržati šanse na izjednačenje putem 19. ... Ld3.

8. ... 0—0 9. a3 cd4

Crni izbjegava nepovoljnu poziciju iz Botvinikove varijante poslije 9. ... Lc3: 10. bc3, što vodi dvostrukoj prednosti bijelog: lovački par i pješački majoritet u centru.

10. ab4

Prirodno je također 10. ed4. Vidi dopunsku partiju 2.

10. ... dc3 11. b5 Se5

Pasivna pozicija poslije 11. ... cb2?! 12. Lb2: ne bi vrijedila osvojenog pješaka.

12. Sc3:

Nastavak 12. bc3?! stvara slabost polja c4.

12 ... Dc7!

Novost i poboljšanje igre u odnosu na uobičajeno 12. ... Sd3: 13. Dd3: Le6 14. Se2 Se4 15. b3 Dg5 16. Lb2 Sc5 17. Dc2 Tfc8 18. Ld4 Lf5 19. Dd1 Le4 20. Sf4 Se6 21. f3 Lc2 22. Se6: fe6 23. De1 s obostranim šansama, Miles — Romanišin, London 1984.

Zbog pritiska na c3 bijeli će sad imati poteškoća s aktiviranjem svog crnopoljnog lovca. Crni također dobiva vrijeme za 13. ... Td8, štiteći svog izoliranog d-pješaka, dok je bijeli istovremeno osjetljiv po dijagonali b8—h2.

13. Le2 Td8 14. Ta4

U partiji Cebalo — Gligorić, prvenstvo Jugoslavije, Budva 1986, bijeli je insistirao na zauzimanju duge dijagonale svojim trenutno pasivnim lovcem putem 14. Dd4 b6 15. b3, ali je poslije 15. ... Seg4 16. Lg4: Sg4: 17. f4 Lb7 18. Lb2 f6 19. Ta4 De7 20. Tf3 Sh6! 21. Th3 Sf5 22. Dd3 d4 23. Df5: g6! 24. Tg3 dc3 25. Lc3: Tac8 26. Tc4 Tc4: 27. bc4 Le4! 28. Df6: bijeli ponudio remi shvativši da će izgubiti oba pješaka dok se deplasirani top sa g3 vrati u igru.

14. ... b6 15. Td4 Lb7 16. f3!

Bijeli je ostvario elastičnu poziciju, pa ipak njegov pasivan lovac na c1 stvara poteškoće oko postizavanja bilo kakve prednosti.

16. ... Tac8 17. Da4 Sed7 18. Tfd1 Sc5 19. Da3 h6 20. Lf1 Te8?!

To predstavlja skretanje s pravog plana koji se sastojao u manevru Sc5—e6 i d5—d4.

21. Se2 Te5 22. Th4 De7 23. b4 Scd7

Nastavak 23. ... Se6 dopušta 24. Lb2.

24. Da7: Se8 25. Th3?!

Bijeli propušta najbolju šansu 25. Db7: Tc7 26. Da8 Dh4: 27. Sd4 s jakom inicijativom za žrtvovani kvalitet.

25. ... Sd6 26. Da1 Ta8 27. Db1 Sb5:

Crni je opet uspostavio pozicionu i materijalnu ravnotežu.

28. Db3 Tc8 29. Tg3 Tc4! 30. Ld2 Sd6 31. Sd4 Tc8 32. e4! Th5!

Izbjegava zamku 32. ... de4?! 33. Lf4 Th5 (Ili 33. ... Ld5 34. Db1 Th5 35. Ld6: Dd6: 36. fe4 s prijetnjom 37. Sf5) 34. Ld6: Dd6: 35. Sf5 i bijeli dobiva.

33. Lf4 Se5! 34. ed5 Df6!

Napad je ishlapio i top na g3 je ostao izvan igre, tako da privremeni višak pješaka bijelom ne znači ništa.

35. Le3?!

Bijeli precjenjuje svoju inicijativu. Bolje je bilo 35. Lc1, težeći pojednostavljenjima putem 36. Sc6.

35. ... Sec4 36. Lf2 Ld5: 37. Db1 Te8 38. Dc1 Tc8 39. Te1?! Te5 40. Te5: Se5: 41. Dd2 Lc4!

Crni ima jednostavnu strategiju: Reducirati broj figura, čime će sposobnost protivnika na obranu biti smanjena, jer je zalutali top na g3 slaba zaštita za kralja.

42. Lc4: Sec4: 43. Dc1 Se5 44. Dd2 Sd3!

Ovaj taktički udar ubrzava nestanak preostalih aktivnih bijelih figura.

45. Dd3: Tc1+ 46. Le1 Te1:+ 47. Kf2 Te5!

Stvara strahovite dvostruke prijetnje 48. ... Td5 i 48. ... Se4+. Bijeli nalazi jedini potez kojim produžava otpor.

48. Sc6 Se4+ 49. Kg1 Dc6:!?

Damska konačnica poslije 49. ... Sg3: 50. Se5: De5: 51. gh3 De1+ 52. Kh2 Db4: bila je lakše dobivena.

50. fe4 Te4: 51. Dd8+ Kh7 52. Dd2 Dc4 53. Tf3! f6 54. Dd7!

Jedina nada je šahiranje crnog kralja.

54. ... Te1+!?

Crni nije želio riskirati i upustiti se u izravno 54. ... Db4: 55. Df5+ Kg8 56. Dd5+ (Ili 56. Dc8+ Kf7) 56. ... Kf8 57. Dd8+ Te8.

55. Kf2 De2+ 56. Kg3 De5+ 57. Kf2 Te4

Napad crnog je prošao i bijeli b-pješak je nekim čudom ostao živ.

58. Dd3 f5 59. h3 Kg6 60. Tg3+!

Crni time izbjegava slabu konačnicu poslije 60. ... Dd4+ 61. Dd4: Td4: 62. Tb3 b5 itd.

60. ... Kh7 61. Tf3 h5 62. Dd7 Kg6

Nastavak 62. ... f4!? vodio bi slabosti pješaka i zatvorio napadačku dijagonalu b8—h2, te poslije 63. Dd2 Dd4+ 64. Dd4: Td4: 65. b5 Tb4 66. Td3 Tb5: 67. Kf3 g5 68. Td6! nema puta ka dobitku bez obzira na veliku materijalnu prednost crnog.

63. Dc6+! Df6 64. Tg3+ Kh6!

Najbolja praktička šansa.

65. Df6:+ gf6 66. Tf3! Kg6 67. Tg3+ Kf7 68. Tf3

Pasivna obrana sa 68. Tb3 b5 bila bi beznadna zbog neizbježnog prodora crnog kralja na suprotno krilo.

68. ... Ke6 69. b5 Tb4 70. Kg3!

Iznuđuje slabljenje crnog h-pješaka, jer 70. ... Tb5: 71. Kh4 ne obećaje pobjedu crnom.

70. ... h4+ 71. Kf2 f4 72. Tc3 Tb5: 73. Tc8 Td5 74. Th8

Druga šansa na remi bila je 74. Tc6+ Td6 75. Tc4 Ke5 76. Tb4!.

74. ... b5 75. Th4: Ke5 76. Th8 Kd4 77. Kf3?!

Time bijeli propušta remi pomoću h-pješaka poslije 77. h4! b4 78. h5 b3 79. h6 b2 80. Tb8 Kc3 81. Tc8+!.

77. ... b4 78. Kf4: b3 79. Tb8 Kc3 80. Tc8+

Izbjegava »most« putem 80. ... Td4+ i 81. ... Tb4.

80. ... Kb4 81. Tc1 Th5!

Usporava aktiviranje bijelog na kraljevom krilu.

82. Tb1

Poslije 82. Kg4 Tg5+ 83. Kf3 b2 84. Tb1 Kc3 85. g4 Ta5 86. h4 Ta1 87. Tb2: Kb2: 88. Kf4 Kc3 89. g5 (Ili 89. Kf5 Tf1+ 90. Ke6 Kd4 91. g5 f5!, ili 91. h5 Ke4 92. h6 Th1! i crni dobiva u oba slučaja) 89. ... fg5+ 90. hg5 Kd4 91. Kf5 Kd5 92. g6 Tf1+ i crni dobiva.

82. ... Kc3 83. Th1 b2 84. g4 Ta5 85. Tb1 Ta1 86. Tb2: Kb2: 87. Kf5 Tf1+ 88. Kg6

Ili 88. Ke6 Kc3 89. h4 Kd4 90. g5 f5! s dobitkom na drugi način.

88. ... Kc3 89. h4 Kd4 90. h5 Ke5 91. h6 Tg1. Bijeli predaje.

2) TALJ — SAX

Subotica 1987.

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. e3 0—0

Neke dodatne mogućnosti javljaju se poslije uobičajenog 4. ... c5 5. Ld3 Sc6 6. Se2 cd4 7. ed4 d5 8. cd5 ed5 9. 0—0 (Ili 9. a3 Le7 10. 0—0 0—0 11. Lg5 h6 12. Lh4 Te8 13. Tc1 a6 14. Lb1 Sh5 15. Le7: Se7: 16. Dd2 Lf5 17. La2 Dd6 18. f3 Sf6 19. Sf4 Tad8 20. Tfe1 s izvjesnom prednošću, Vera — Piket, Luzan 1989) 9. ... 0—0 10. Lg5 (Ili 10. Lc2 /Na 10. a3 Le7 11. f3 Te8 12. Kh1 Le6 13. Lc2 Dd7 14. g4! h5 15. g5 Sh7 16. g6 s inicijativom na kraljevom krilu, Knaak — Luther, Stralsund 1988/ 10. ... Te8 11. f3 h6 12. Kh1 Se7 13. Sg3 Ld7 14. Lf4 Lc3: 15. bc3 Sc6 16. Dd3 Le6 17. Tae1 Tc8 18. Le5 s jakim pritiskom na kraljevom krilu, Gurevič — Meier, Eger 1987) 10. ... Le7 11. Te1 (Manje je jasno 11. Tc1 Te8 12. Db3 Sa5 13. Da4 Ld7 14. Dc2, Knaak — Garcia Gonzalez, Gamaguey 1987) 11. ... Lg4 12. Lc2 Te8 13. f3 Le6 14. Sf4 Db6 15. Se6: fe6 16. Te6: Dd4:+ 17. Kh1 Sg4 18. Dd4: Sd4: 19. Lh7:+ Kh7: 20. Te7: Sf2+ 21. Kg1 Sh3+ 22. gh3 Sf3:+ 23. Kg2 Sg5: 24. Te8: Te8: 25. Td1 i bijeli je osvojio pješaka, Christiansen — Browne, prvenstvo SAD 1986.

5. Ld3 d5 6. cd5 ed5 7. Se2 c5 8. 0—0 Sc6 9. a3 cd4 10. ed4 Ld6

Inferiorno je 10. ... Lc3: 11. bc3! Se7 12. Dc2! Ld7?! 13. Lg5 Sg6 14. f4 h6 15. Lf6: Df6: 16. f5 Se7 17. Sg3 Sc8 18. Tf4! Sd6 19. Df2! Tfe8 20. Sh5 Dd8 21. Sg7:! s odlučujućim napadom, Kasparov — Talj, Bruxelles 1987.

Manje je aktivno 10. ... Le7 11. f3 Te8 12. Kh1 g6 13. b4 Sh5 14. Db3 Lf6 15. g4 Sg7 16. Sd5: Ld4: 17. Sd4: Sd4: 18. Dc4 Sge6 19. Lb2 b5 20. Da2 Lb7 i crni je uspio remizirati poslije 21. Le4 Tc8 22. Tad1 Tc4 23. Ld4: Sd4: 24. Se3 Tc7 25. Sd5, Dolmatov — Garcia Gonzalez, Polanica Zdroj 1987.

11. f3

Moguće je 11. Lc2 Te8 (Na 11. ... h6 12. Dd3 Te8 /Ili 12. ... Se7 13. Sg3 Te8 14. Ld2 Ld7 15. Tae1 Kf8 16. h3 Db6 17. Sa4 Db5 s izgledima na remi, Semkov — Lau, Saint John 1988/ 13. f3 Se7 14. g4! Sg6 15. Kh1 Lc7 16. Ld2 Dd6 17. Tf2 Ld7 18. Tg1 s inicijativom na kraljevom krilu, I. Sokolov — Brunner, Oakham 1988; Ili 11. ... Lg4 12. h3 Lh5 13. Lg5 Te8 14. Te1 h6 15. Le3 a6 s dobrom igrom, Semkov — Hernandez, Solun 1988) 12. h3 h6 13. Dd3 Le6 14. Le3 Se7 15. Sg3 Sg6 16. Sf5 Lc7 17. Sg3 a6 18. Tfe1 Dd6 19. Ld2 Sh5 20. Sce2 Sf6 21. Sc3 Sh5 remi, Korčnoj — Pinter, Haninge 1988.

Ili 11. Lb1 Te8 12. h3 h6 13. Dd3 Se7 14. Df3 Sg6 15. Lg6: fg6 16. Lf4 Lf5 17. Ld6: Dd6: 18. Sg3 Le4 19. Dd1 Te7 20. Te1 s povoljnijom pješačkom strukturom i potencijalne slabosti polja e5, Suba — Tozer, Eastbourne 1990.

11. ... h6

Preuranjeno je 11. ... Sh5 12. g4 Dh4 13. Tf2 Sf6 14. Lf4! Lf4: 15. Sf4: Dg5? 16. Sg2 Sd4: 17. h4 De5 18. g5 Se8 19. f4 Dd6 20. Lh7:+ Kh7: 21. Dd4: s odlučujućom prednošću, Fedorowicz — Van der Sterren, Wijk aan Zee 1990.

12. Kh1

Ili 12. Le3 Se7 13. Lf2 Lf5 14. Lh4 Ld3: 15. Dd3: Sg6 16. Lf6: Df6: 17. Sd5: Lh2:+! 18. Kh2: Dd6+ 19. f4 Dd5: 20. f5 Tae8 21. Sc3 Dd6+ s relativno dobrom igrom, Arencibia W. — Arencibia J., Kuba 1988.

12. ... Sh5! 13. De1

Sad je pogrešno 13. g4 Dh4 i bijeli nema na raspolaganju 14. Tf2.

13. ... f5

Crni osvaja važan prostor na kraljevom krilu.

14. Sd5: Lh2:+ 15. Kh2: Dd5: 16. Dh4 f4?!

Solidno je bilo 16. ... Df7 s namjerom g7—g5 i jednakom igrom.

17. Lg6 De6 18. Dh5: De2: 19. Lf4:! Tf4: 20. Tfe1 Dc4 21. Te8+ Tf8 22. Tc1 Lg4 23. Tc4: Lh5: 24. Ta8: Ta8: 25. Lh5: Td8 26. Kg3 Kf8 27. d5?

Bijeli propušta šansu za prelaz u nadmoćnu konačnicu poslije 27. Lg6 Td4: 28. Td4: Sd4: 29. Le4 b6 30. Kf4.

27. ... Td5: 28. Tf4+ Ke7. Remi.

3) SUBA — BROWNE

Las Palmas 1982.

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. e3 c5 5. Ld3 Sc6

U partiji Petrosjan — Gheorghiu, Moskva 1981, crni je pristao ući u opasnu Botvinikovu varijantu s 5. ... 0—0 6. Se2 d5 7. a3 Lc3:+ 8. bc3 b6 9. cd5 ed5 10. 0—0 i poslije 10. ... La6 11. f3 Ld3: 12. Dd3: Sc6 13. Sg3 Dd7 14. Lb2!? (Bolje je 14. Ta2) 14. ... Tad8 15. Tad1 cd4! 16. cd4 Se8 17. e4 Sd6 18. Lc1 Sc4 19. f4 f6 bio je sklopljen remi.

6. Se2 cd4

Moguće je također 6. ... d5 7. 0—0 (U partiji Suba — Ribli, Las Palmas 1982, bijeli je bio nadigran poslije 7. cd5 cd4 8. ed4 Sd5: 9. 0—0 0—0 10. Lb1!? Te8 11. Dd3 g6 12. Se4 b6 13. a3 Le7 14. La2 Lb7 15. Lh6 Tc8 16. Tad1? Scb4! 17. ab4 Sb4: 18. Dg3 Le4: 19. De5 Lf6 20. De4: Sa2: 21. Ta1 Dd5! 22. Sg3 Sb4 23. Ta7: Ld4: 24. Df4 e5) 7. ... 0—0 8. cd5 ed5 9. a3 cd4 10. ed4 Ld6 11. Lf4 Lg4 12. Dd2 Le2: 13. Se2: Te8 14. Tfe1 Se4 15. Le4: Te4: 16. Ld6: Dd6: 17. f3 Te6 18. Sf4 Tf6 19. g3 h6 20. Te3 g5 21. Sh5 Te6 22. Tae1 Te3: 23. De3: Tf8 24. Kg2 f5 25. De6+ De6: 26. Te6: Sd4: 27. Th6: Tc8 28. Kf2 f4 29. gf4 gf4 30. Sf4: Tc2+ 31. Ke3 Sf5+ 32. Kd3 Tb2: 33. Kc3 Tf2 34. Th3 Ta2 35. Kb3 Td2 36. Th5 Se7 37. Kc3 Tf2 38. Sd5: Tf3:+ 39. Kb2 remi, Cebalo — Velimirović, prvenstvo Jugoslavije 1982.

Eksperiment je 6. ... b6!? 7. 0—0 La6 8. Da4 Lb7 9. Td1 a6, Torre — Van der Wiel, Bochum 1981.

Prilično je skromno 6. ... Lc3:+ 7. bc3 e5 8. e4 d6 9. 0—0 Sh5 10. Le3 b6 11. f4! ef4 12. Sf4: Sf4: 13. Tf4: s inicijativom na kraljevom krilu, Pešina — Kärner, Pärnu 1982.

7. ed4 d5 8. 0—0

Bijeli dosljedno održava pješačku napetost u centru.

Moguće je 8. a3 dc4 9. Lc4: Lc3:+!? 10. bc3 h6 11. Lf4 0—0 12. Lg3 Se4 13. Ld3 Sg3: 14. hg3 e5 15. d5 Sb8 16. Dd2 Df6 17. De3 Lf5 18. Lf5: Df5: 19. c4 Sd7 20. Sc3 Tac8 21. De2 e4 22. Td1 s obostranim šansama, Agdestein — Sosonko, Haninge 1988.

8. ... dc4 9. Lc4: 0—0

Nastala je slična pozicija iz Nimcovičeve indijske obrane u kojoj crni igra na pojednostavljenja u centru, ali s razlikom da je bijeli ovdje razvio skakača na e2, umjesto na aktivnije polje f3.

10. a3

Gubitak vremena je 10. Lg5 h6 (Oprezno je 10. ... Le7 11. a3 a6 /Na 11. ... b6 12. Dd3 Lb7 13. Tad1

Sd5 14. Ld5: Lg5: 15. Le4 g6 16. d5 ed5 17. Ld5: De7 18. Sg3 Tae8 19. Sge4 Kg7? 20. Sg5: Dg5: 21. Sc4 Df4 22. Dc3+ s odlučujućom inicijativom, Torre — Petursson, Biel 1985/ 12. Tc1 b5 13. La2 Lb7 14. Dd3 Se5 15. Dc2 Sc4 16. Tfd1 Tc8 17. h3 Sd5 s dobrom igrom, Bronštejn — Kosten, London 1989) 11. Le3 i poslije 11. ... b6 12. Dd3 Ld6 13. a3 Lb7 14. Tad1 Db8 15. Sg3 a6 16. La2 Se7 17. Lb1 Sg6 18. Tfe1 Te8 19. Sf1 Sd5 20. Lc1 Dc7 crni je postigao vrlo dobru igru, Mihaljčišin — Psahis, prvenstvo SSSR-a, Frunze 1981.

Manje je energično 10. Le3 b6 11. a3 Le7 12. Dd3 Lb7 13. Tac1 Tc8 14. Tfd1 Te8?! 15. La2 Dd7 16. Sf4 Tcd8 17. d5! ed5 18. Scd5: Sd5: 19. Sd5: Se5 20. Df5!, Keene — Blackstock, Kina 1981.

Slično je 10. h3 b6 11. Le3 Lb7 12. a3 Lc3: 13. Sc3: h6 14. Dd3 Se7 15. Tad1 Sed5 16. La2 Tc8 17. Ld2 Dc7 18. Tfe1 Tfd8 19. Sd5: Ld5: 20. Lb1 Lb7 21. Tc1 Dd6 s obostranim šansama, Vaganjan — Tukmakov, Reggio Emilia 1987.

10. ... Ld6

Želeći naglasiti odsutnost bijelog kraljevog skakača s prirodnog polja f3 i poboljšavajući igru u odnosu na 10. ... Le7 (Nejasno je 10. ... Lc3: 11. bc3 e5 12. Lg5 Dd6 13. La2! Te8, kao u partiji Čehov — Makaričev, Moskva 1986) 11. Dd3 b6 (Zanimljivo je 11. ... a6 12. La2 /Ili 12. Td1 b5 13. La2 b4 14. Sa4? Da5! 15. Lb3 Db5! s boljim izgledima, Čehov — Dorfman, prvenstvo SSSR-a 1984/ 12. ... b5 13. Lg5 b4! 14. Lb1? g6 15. ab4 Sb4: 16. Dd2 s jednakim šansama, Vaganjan — Kir. Georgiev, Lavov 1984) 12. Td1 Lb7 13. Dh3! Te8 (Ili 13. ... Sa5!? 14. La2 Tc8 15. Sf4 Ld6! s obostranim šansama, Čehov — Oll, SSSR 1986) 14. La2 Sb8 (Prijetilo je 15. d5) 15. Sf4 Ld6 16. d5 e5 17. Sh5 Sh5: 18. Dh5: Sd7 19. Lg5 f6 (Na 19. ... Sf6 20. Dh4 h6 21. Lf6: Df6: 22. Df6: gf6 23. Se4 Le7 24. Sg3 s jasnom pozicionom prednošću) 20. Le3 De7 21. Tac1 Kh8 22. Sb5 Sf8 i bijeli ima vrlo jak pritisak, Petrosjan — Miles, Tilburg 1981, poslije 23. Dg4 uz h2—h4—h5.

11. Dd3 b6!?

Zanimljivo je 11. ... e5 12. d5 e4!? (Moguće je 12. ... Se7 sa slijedećim Lf5) 13. Se4: Se5 14. Dd4 Se4: 15. De4: Lg4 16. Ld3 (Riskantno je 16. f4?! Sc4: 17. Dc4: Tc8 18. Dd3 Te8 19. Sc3 Df6 20. Ld2 h5 21. Tae1 Lf5 22. Df3 Lc5+ 23. Kh1 Dd4 24. Dd1 b5 s protuigrom, Meulders — Kasparov, Bruxelles 1987) 16. ... f5 17. Dd4 Df6 18. f3 Tac8 19. Kh1 Lh5 20. Sg3 Sd3: 21. Dd3: Le8 22. f4 a6 23. a4 b5 24. Le3 Tc4 25. Tf2 Ld7 26. h3 s boljim izgledima i pješakom više, Bareev — Podlesnik, Ljubljana 1989.

12. Td1 Lb7 13. Dh3 Se7

Riskantno je uklanjanje daminog skakača s kraljevog krila putem 13. ... Sa5 14. La2 Tc8 15. Lg5 h6 16. Lh4 Sc4 17. Sb5! Lb8 18. Tac1 s boljim izgledima, Kir. Georgiev — Langeweg, Amsterdam 1985.

14. Lg5 Sg6 15. d5 e5 16. Se4 Le7

Poslije 11. poteza crnog svi dosadašnji potezi bili su gotovo forsirani. Bijeli stoji nadmoćno, no 17. d6 još ne ide zbog 17. ... Le4:.

17. Lf6: Lf6: 18. Df3

Aktivna alternativa bila je 18. S2c3 Sf4 19. Df3, ili 18. ... Lc8 19. De3.

18. ... Lh4 19. d6 Kh8 20. Ld5 Ld5: 21. Td5: f5 22. S4c3 e4 23. Dh3 Df6 24. Tad1 Tad8 25. d7 Se5 26. Sf4 Sc4 27. T1d4 Lg5

Situacija je vrlo napeta i crni pokušava naći bilo kakvu protušansu. Nije dobro 27. ... Sb2: zbog 28. Td6.

28. Sh5 Dc6 29. Tf5: e3 30. f4?!

Bijeli je trebao uzeti figuru s 30. Tg5: ef2+ 31. Kf1 Td7: 32. Td7: Dd7: 33. Dd7: Se3+ 34. Ke2 f1D+ 35. Ke3: Dc1+ 36. Dd2! Te8+ 37. Kd3 Td8+ 38. Td5, ili 31. ... Dh6 32. Se4 s jasnim izgledima na pobjedu.

30. ... Le7 31. Se2 Sb2:

Dobivena pozicija za bijelog sad se pretvorila u vrlo nejasnu.

32. Tf8:+ Lf8: 33. Df5

Nije bilo dobro 33. De3: zbog 33. ... Lc5.

33. ... Dc5 34. Td5 Da3: 35. h4 De7 36. Dc2 Df7 37. Tf5 Dd7: 38. Tf8:+ Tf8: 39. Db2: Df7 40. Shg3 Te8 41. h5 h6 42. Db5 Td8 43. Dc6? Df6 44. De4? Td1+ 45. Sf1 Tf1:+!

Bijeli je griješio i sad je zapao u izgubljenu poziciju.

46. Kf1: Da1+ 47. Sc1 Dc1:+ 48. Ke2 Dd2+ 49. Kf3 Dd1+ 50. Kg3 Dh5: 51. Da8+ Kh7 52. Da7: Dg6+ 53. Kf3 De6 54. f5 Df5:+ 55. Ke3: De5+ 56. Kf2 Dd4+ 57. Kg3 Dd3+ 58. Kh2 b5 59. De7 Dc4 60. De5 b4 61. Df5+ Kg8 62. g4 b3. Bijeli predaje.

4) DŽINDŽIHAŠVILI — A. SOKOLOV

Manila 1990.

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. e3 0—0

Uobičajen redoslijed poteza je 4. ... c5 5. Ld3 Sc6 6. Se2 cd4 7. ed4 d5 8. cd5 Sd5: i ovdje je prije rohade moguće odmah 9. a3 Le7 10. Lc2 (Ili 10. 0—0 0—0 11. Lc2 g6 12. Te1 Lf6 13. Lh6 Te8 14. Dd3 Sce7 15. Tad1 Lg7 16. Lg5 Ld7 17. h4 Tc8 18. h5 Da5 19. Dg3 Sc3: 20. Sc3: Sd5 21. hg6 hg6 22. Td3 Sc3: 23. bc3 e5 24. Lb3 Da3: 25. Ld5 s opasnim napadom, Knaak — Brenninkmeijer, Wijk aan Zee 1988) 10. ... 0—0 (Zanimljivo je 10. ... Lg5 11. Lg5: Dg5: 12. h4 Dd8 13. Dd3 Sc3: 14. bc3 Dd6 15. Sg3 b6 16. Sh5 Kf8 17. Sg3 Lb7 18. h5 h6 19. 0—0 Tc8 20. f4 Se7 21. f5 Dc6 22. Tf2 Dc3: s jasnom materijalnom prednošću, Knaak — Milošević, Lugano 1989) 11. Dd3 g6 12. h4!? e5 (Nejasna je preporuka 12. ... Sc3: 13. bc3 e5 14. Dg3 ed4 15. h5 Ld6 16. Lf4 Lf4: 17. Sf4:, međutim poslije 17. ... g5? 18. h6 f6 19. 0—0 dc3 20. Tad1 Sd4 21. Dc3: gf4 22. Td4: Db6 23. Tf4: Kh8 24. Te1 crni je bio prisiljen na predaju, Foisor — Hebert, Saint John 1988) 13. de5 Sc3: 14. Dc3: Lg4 15. f3 Tc8 16. fg4 Se5:! 17. Db3 Lh4:+?! 18. g3 Tc2: 19. Dc2: Sd3+ 20. Kf1 Dd5 21. Sg1! i bijeli je uspio zadržati materijalnu prednost. Knaak — Christiansen, Solun 1988.

5. Ld3 c5 6. Se2 d5 7. cd5 cd4 8. ed4 Sd5: 9. 0—0 Sc6 10. a3

Moguće je 10. Lc2 Ld6 (Alternative su 10. ... Le7 11. Dd3 /Ili 11. a3 Sc3: 12. bc3 Ld7 13. Te1 g6 14. Sf4 Lf6 15. Tb1 b6 16. d5 ed5 17. Sd5: Le6 18. c4 Lg7 19. Lf4 Sd4 20. Le4 Tc8 21. Tc1 Te8 remi, Timman — Seirawan, Bruxelles 1988/ 11. ... g6 12. Df3 Lf6 13. Td1 Sce7 14. Lh6 Te8 15. Sg3 Lg7 16. Lg7: Kg7: 17. h4 Ld7 18. h5 Lc6 19. Sge4 Sf5 20. Sd5: Ld5: 21. Df4 Db8 22. Dg5 Dd8 23. Df4 i remi ponavljanjem poteza, Milos — Rodriguez. Havana 1988; Ili 10. ... Te8 11. Dd3 g6 12. Td1 Lf8 13. Df3 /Ili 13. Dg3!!? Lg7 14. h4 Dc7 15. Df3 s nejasnim izgledima, Mc Clintock — Browne, SAD 1988/ 13. ... Lg7 /Opreznije je 13. ... Sc3: 14. bc3 Ld7 15. Sg3 f5 16. Se2 Dh4 17. Sf4 Tac8 s obostranim šansama, Rivas — Benjamin, New York 1989/ 14. Se4! b6 15. Ld2! /Preciznije od 15. Lb3 Sa5 16. La4 Ld7 17. Ld7: Dd7:, Hjartarson — Andersson, Szirak 1987/ 15. ... De7 16. Lb3 Ld7 17. Dg3 Ted8 18. a3 Le8 19. Dh3 Df8 20. Tac1 Tac8 21. Ld5: ed5 22. Lb4 s odlučujućom prednošću, I. Sokolov — Abramović, prvenstvo Jugoslavije, Pula 1988) 11. Dd3 (Ili 11. Se4 Le7 12. a3 b6 13. Dd3 g6 14. Lh6 Te8 15. Tfe1 Lb7 16. Tad1 Tc8 17. S2c3 Sa5! /Jače od 17. ... a6 18. Dg3 Lh4 19. Dh3 Le7 20. Td3 s inicijativom, Širov — Lautier, Temišvar 1988/ 18. Dg3 Sc4 19. La4 Lc6 20. Lb3 Sc3: 21. bc3? Le4:! 22. Te4: Sd6 23. Tg4 Sf5 s jakom protuigrom, Širov — Psahis, Klaipeda 1988) 11. ... Dh4 12. g3 Dh5 13. Sd5: ed5 14. Lf4 Le7 15. Ld2 Dg6 16. Kg2 remi, Korčnoj — Portisch, Bruxelles 1988.

Ili 10. Lb1 Ld6 (Na 10. ... Le7 11. Dd3 g6 12. a3 Sc3: 13. bc3 e5 14. Lh6 Te8 15. La2 ed4 16. cd4 Lf6 17. Tad1 Le6 18. d5 Lf5 19. Dd2 s inicijativom, Groszpeter — Schneider, Kusadasi 1990) 11. Se4 Le7 12. a3 e5!? (Moguće je 12. ... Te8 13. Dd3 g6 14. La2 b6 15. Lh6 Lb7 16. Tfd1 Tc8 17. S2c3 Sc3: 18. Sc3: Lg5 19. Lg5: Dg5: 20. d5 Se5 21. Dg3 Dg3: 22. hg3 ed5 23. Ld5: Ld5: 24. Sd5: Kg7 s jednakim šansama, Marin — Beljavski, Solun 1988) 13. de5 Se5: 14. Dd4 Sg6 15. Td1 Le6 16. La2 Sc7 17. Le6: Se6: 18. Da4 Db6 19. b4 Se5 20. Le3 Dc6 21. Dc6: bc6 22. Sd4! s nadmoćnom konačnicom, I. Sokolov — Sax, Wijk aan Zee 1989.

Neefikasno je 10. Dc2 h6 11. Td1 (Ili 11. a3 Le7 12. Td1 Lf6 13. Lc4 Sce7 14. De4 Te8 15. Sf4 Sc3: 16. bc3 Sf5 17. La2 Tb8 18. Sh5 b5 19. Lf4 Tb6 20. Td3 Lg5 21. Te1 Lb7, Vižmanavin — Dolmatov, Irkutsk 1986) 11. ... Ld6! 12. a3 Sce7 13. Le4 Sf6 14. Lf3 Dc7 15. g3 Ld7 16. Lf4 Lc6 s izvjesnom prednošću, Milos — Portisch, Szirak 1987.

10. ... Le7

Nastavak 10. ... Ld6 vidi u dopunskoj partiji 5.

11. Lc2 Te8

Na 11. ... b6 12. Dd3 g6 13. Lh6 Te8 14. Tad1 Lb7 15. La4 Tc8 16. Tfe1 a6 17. Sd5: Dd5: 18. Sf4 Da5 19. Lb3 Lf6 20. Se6:! Sd4: 21. Ld2 Df5 22. Df5: Sf5: 23. Sg5 s jakom inicijativom, Marin — Dive, Solun 1988.

12. Dd3 g6 13. Df3

Ili 13. Td1 Lf8 14. Se4 Lg7 15. h4! Sce7 16. h5 b6 17. hg6 hg6 18. Lg5 s inicijativom, Knaak — Vilela, Camaguey 1987.

13. ... Lf6 14. Td1 Lg7

Crni održava ravnotežu.

15. Le4 Sc3: 16. bc3 Ld7 17. Dg3 Tc8 18. Lg5 Dc7 19. Dh4 Sa5 20. Lf6 Lf6: 21. Df6: Dd8 22. Df3

Izgledi bijelog su na kraljevom krilu a ne u konačnici.

22. ... La4 23. Te1 Te7! 24. h4 Tec7 25. h5

Na 25. Dg3 Lb5!.

25. ... Dg5 26. hg6 hg6 27. Dh3 Lb5 28. Ld3 Ld3: 29. Dd3: Sc4

Crni je ostvario prednost.

30. a4 Sd6 31. Teb1 Kg7 32. De3?! De3: 33. fe3 b6! 34. a5 ba5 35. Ta5: Sc4 36. Ta6 Se3: 37. Tba1 Sd5 38. Ta7: Sc3: 39. Tc7: Se2:+ 40. Kf2 Tc7: 41. Ke2: Tc2+ 42. Kf3 Td2 43. Ta4 Kf6

Topovska konačnica je izgubljena za bijelog.

44. Tb4 Kg5 45. Ta4 f5 46. Tb4

Na 46. g3 Td3+ 47. Kf2 Kf6, pripremajući nastup pješaka do g4 i odlučujuću centralizaciju kralja.

46. ... Kf6 47. g4 Td3+?

Poslije 47. ... Kg5 48. gf5 ef5 49. Ke3 Td1 50. Ke2 Ta1 51. d5 Ta8 52. Td4 Td8 crni bi imao dobivenu konačnicu.

48. Ke2 Ta3 49. Tb6! Ta5 50. gf5 Kf5: 51. Tb8! Ta2+ 52. Ke3 Ta3+ 53. Kf2 g5 54. Tf8+ Kg4 55. Tf6 Ta6 56. Ke3 Kg3 57. Ke4 g4 58. Ke5 Ta5+ 59. Ke4

Na 59. Ke6:? Ta6+ 60. Ke5 Tf6: 61. Kf6: Kf4! i crni dobiva.

59. ... Ta6 60. Ke5 Ta5+. Remi.

5) MARIN — BELJAVSKI

Solun 1988.

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. e3 c5 5. Ld3 Sc6 6. Se2 cd4 7. ed4 d5 8. cd5 Sd5: 9. a3

Moguće je 9. 0—0 0—0 10. Lb1 (Na 10. Lc2 Ld6 11. Sd5: /Ili 11. Se4 Lc7!? 12. a3 Dh4 13. g3 Dh5 14. S2c3 Dd1: 15. Td1: Sce7 s remi pozicijom, Plister — Pinto, New York 1989/ 11. ... ed5 12. Lf4 s jednakim izgledima, Rivas — Černin, New York 1989; Ili 10. Dc2 h6 11. Td1 Ld6 12. a3 Sce7 13. Le4 Sf6 14. Lf3 Dc7 15. g3 Ld7 16. Lf4 Lc6 s dobrom igrom, Milos — Portisch, Szirak 1987) 10. ... Ld6 11. Se4 Le7 12. a3 e5 13. de5 Se5: 14. Dd4 Sg6

15. Td1 Le6 16. La2 Sc7 17. Le6: Se6: s jednakim izgledima, I. Sokolov — Sax, Wijk aan Zee 1989.

9. ... Ld6

Ili 9. ... Sc3: 10. bc3 Ld6 11. Le4 0—0 12. Dd3 h6 13. f4 Dc7 14. Tb1 Sa5 15. 0—0 f5 16. Lf3 Dc4 17. Dc4: Sc4: 18. Lb7: Tb8 19. Lc8: Tfc8: 20. Tal Tb3 s dovoljnom kompenzacijom za žrtvovanog pješaka u nadmoćnoj konačnici, I. Sokolov — Van der Wiel, Wijk aan Zee 1989.

10. Se4

Moguće je 10. Lc2 Sce7!? 11. Dd3 Ld7 12. Se4 Lc6 13. S2g3 Sg6 14. Sd6:+ Dd6: 15. Se4 De7 16. Dg3 0—0—0 17. 0—0 f5 18. Sc5 Dd6 19. Lg5 Dg3: 20. fg3 Td6 21. g4 f4 22. Lg6: hg6 23. Tae1 Te8 24. Tf2 s boljim izgledima, Knaak — Hasin, Dresden 1988.

Ili 10. Le4 Sf6 (Na 10. ... Sce7 11. Lg5 Da5 12. Ld2 Dd8 13. Tc1 i bijeli je dobio tempo. Fedorowicz — Pinto, New York 1989) 11. Lg5 0—0 12. Lc2 h6 13. Lf6: Df6: 14. Se4 De7 15. Dd3 g6 16. De3 Kg7 17. 0—0 Ld7 18. Tad1 Tad8 19. S2c3 Lc8 20. La4 Lc7 21. b4 e5 22. d5 Sd4 23. Sb5 Td5: 24. Sec3 Tdd8 25. Td4: Lb6 26. Td8: s velikim materijalnim osvajanjima za damu, Benjamin — Kir. Georgiev, Wijk aan Zee 1989.

10. ... Le7 11. 0—0

Na 11. Lc2 0—0 12. Dd3 e5! 13. de5 remi, Stefansson — Petursson, Reykjavik 1989.

11. ... 0—0 12. Lb1

Ili 12. Lc2 b6 13. Dd3 g6 14. Lh6 Te8 15. Tac1 Lb7 16. Tfd1 Tc8 17. Dg3 Sf6 18. Sg5 Dd6 19. Dh4 Sa5 20. Sf4 Tc4! 21. Sf7:?! Kf7: 22. Sg6: Tg8 23. Sf4 Tg4 24. Dh3 Tf4: 25. Lf4: Df4: i bijeli je bio izgubljen, Semkov — Psahis, Erevan 1988.

12. ... Te8 13. Dd3 g6 14. La2 b6 15. Lh6 Lb7 16. Tfd1 Tc8 17. S2c3 Sc3: 18. Sc3: Lg5 19. Lg5: Dg5:

Crni ima solidnu poziciju bez slabosti.

20. d5 Se5 21. Dg3 Dg3: 22. hg3 ed5 23. Ld5: Ld5: 24. Sd5: Kg7 25. Se3 Ted8 26. Kf1 h5 27. Ke2 Te8 28. Tac1?!

Remi konačnici bez slabih točaka vodilo je 28. Kf1.

28. ... Sc4 29. Tc2 Tc5! 30. Tdc1 Se3: 31. fe3 Tg5 32. Kf3 Tge5 33. Tc3 T8e6 34. Tf1 Tb5 35. b3 Tg5! 36. Tf2 Tf6+ 37. Ke2 Tg3: 38. Tc7 Te6! 39. Tcf7:+ Kh6 40. T7f3 Tg5 41. Tf7 h4! 42. Td7 Tg3 43. Td3 Kh5 44. Kd2 Te5 45. Ke2 Tc5 46. b4 Tc1 47. Td7 Tg1 48. Ta7: T1g2: Tg2: Tg2:+ 50. Kf3 Tg3+ 51. Kf2 Kg4 52. Tf7 g5 53. a4 h3 54. Th7 Tg2+ 55. Kf1 Kg3. Bijeli predaje.

6) TIMMAN — KIR. GEORGIEV

Linares 1988.

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. e3 c5 5. Ld3 Sc6 6. Se2 cd4 7. ed4 d5 8. cd5 Dd5:

Moguće je 8. ... Sd5: 9. 0—0 Sf6 i nastat će identična pozicija kao u našoj partiji. Bio je to čest slučaj u ovom nastavku u turnirskoj praksi.

9. 0—0 Dd8

Drukčija alternativa je 9.... Dh5!? 10. Se4 Lc7 (Ili 10. ... Se4: 11. Le4: 0—0 /Ili 11. ... Ld6 12. Lf4 Lf4: 13. Lf4: Dd1: 14. Tfd1: Ld7 15. Sd3 Tc8 16. d5 ed5 17. Ld5: s boljom konačnicom, Ivančuk — Hellers, Baguio 1987/ 12. Dd3 Ld6 13. Sf4 Lf4: 14. Lf4: Td8 15. De3! Ld7 (Ili 15. ... Sb4 16. Dg3! Sd5 17. Lc5 Dh6 18. Db3! b6 19. Tad1 La6 20. Tfe1 f6 21. Lc7! s jakom inicijativom. Gurevič — Benjamin, Moskva 1987/ 16. Tac1 h6 17. Tc5 Dh4 18. Lc7 Te8 19. Td1 Tac8 20. Ld6 s boljim igrom, Christiansen — Adorjan, Szirak 1987) 11. Le3 (Ili 11. a3 Dd5 12. Sf6:+ Lf6: 13. Le3 0—0 14. Dc2 g6 15. Tfd1 Dd8 16. Le4 Se7 17. Sf4 Sd5 s pasivnom pozicijom, Lerner — Raškovski, SSSR 1986) 11. ... 0—0 12. Sf6:+ (Gubitak tempa je 12. h3!? Td8 13. Tc1 e5 14. Sf6:+ Lf6: 15. d5 Td5: 16. Lh7:+ Kh7: 17. Dd5: De2: 18. Df7: Sd8 19. De8 Le6 20. Tc7 Ld5 i bijeli je inferioran, Jusupov — Salov, Lenjingrad 1987) 12. ... Lf6: 13. Tc1 Td8 14. Tc5 e5 15. Db1 Le7 16. Sf4 Dh4 17. g3 Dh6 18. Sd5 Lg5 19. Lg5: Dg5: 20. de5 De5: 21. Lh7:+ Kf8 22. Te1 Dd4 23. Dc1 Td5: 24. Tc6: bc6 25. Dc6: Lb7 26. Db7: Te8 27. Te8:+ Ke8: 28. Lc2 g6 29. Lb3 i pozicija je u granicama remija, Gurevič — Kir. Georgiev, Lenjingrad 1987.

10. Lc2

Ili 10. Lg5 Le7 11. Tc1 (Na 11. a3 0—0 12. Lc2 Ld7 13. Dd3 g6 14. Df3 Tc8 15. Tad1 Sa5 16. Lh6 Te8 17. Sf4 Sc4 18. d5 e5 19. Se6 Db6 i napad bijelog je odbijen, Conquest — Razuvaev, Moskva 1988) 11. ... 0—0 12. Lb1 b6 13. Lf6: Lf6: 14. Le4 Lb7 15. Da4 De8 16. Tfe1 Lg5 17. Tcd1 remi, Dolmatov — Razuvaev, Moskva 1987.

10. ... Le7

Moguće je 10. ... Ld6 (Ili 10. ... h6 11. Dd3 Ld6 12. a3 Se7 13. Lf4 0—0 /Riskantno je 13. ... Lf4: 14. Sf4: Dd6 15. Dg3 Dd4:?! 16. Tad1 De5 17. Se6:! De6: 18. Tfe1 s odlučujućim napadom, Lerner — Judasin, prvenstvo SSSR-a, Kijev 1986/ 14. Tad1 Lf4: 15. Sf4: b6 16. Se4 Sf5 17. Sf6:+ Df6: 18. Sh5 Dg5 19. Sg3 Lb7 i crni je uzvratio prijetnjama, Timoščenko — Oll, Sverdlovsk 1987) 11. a3 h6 12. Dd3 Se7 (Na 12. ... 0—0 13. Td1 Te8 14. Se4 Se4: 15. De4: f5 16. Df3 Df6 17. Lf4 Lf4: 18. Df4: Ld7 19. Dc7 De7 s inicijativom bijelog, Gurevič — Tischbierek, Budimpešta 1987) 13. Lf4 Lf4: 14. Sf4: 0—0 15. Tad1 b6 16. Sh5 Sg6 17. Df3 La6 18. Sf6:+ Df6: 19. Df6: gf6 20. Tfe1 Se7 21. Le4 Tac8 22. d5 Tfd8 23. f4 Lc4 24. d6 Sc6 25. f5 Se5 26. Te3 La6 27. Lb1 Sc4 28. Tg3+ Kf8 29. fe6 remi, Psahis — Razuvaev, Jurmala 1987.

11. a3 a6

Poslije prirodnog 11. ... 0—0 12. Dd3 b6 13. Lg5 g6 14. Tad1 Lb7 15. h4 Tc8 16. Sf4 Sd5 17. Sfd5: Lg5: 18. hg5 ed5 19. Dg3 Sa5 20. Ld3 a6 21. f4! Dd6 22. Dh4 f5 23. Tfe1 bijeli je zadržao bolje perspektive, I. Sokolov — Cebalo, prvenstvo Jugoslavije 1988.

12. Dd3 b5 13. Td1 Lb7 14. Dg3 Ld6 15. Dh3

Ne 15. Dg7: zbog 15. ... Tg8. Potezom u tekstu bijeli zadržava jak pritisak, jer crni ne može riješiti problem sklanjanja kralja iz centra.

15. ... Se7 16. Lg5 Dd7?! 17. Lf6: gf6 18. Le4 f5? 19. Lb7: Db7:

Crni je strateški nadigran s mnogobrojnim slabostima u poziciji i kraljem u opasnosti.

20. d5! 0—0—0 21. de6 fe6 22. Sd4 Dd7 23. Tac1 Kb8 24. De3 Thg8 25. Se6: Db7 26. g3 Td7 27. Tc2 f4 28. De4 Sc8 29. Sf4: Tf7 30. Db7:+ Kb7: 31. Sfd5 h5 32. Se4 Le5 33. f4 Lb8 34. Sdf6 Th8 35. Td7+ Td7: 36. Sd7: Sd6 37. Sdc5+ Kb6 38. Sd6:. Crni predaje.

HRVATSKA

KVALIFIKACIJE ZA PUPUNU ZAGREBAČKE LIGE

Natjecateljska komisija Zagrebačkog šahovskog saveza provela je kvalifikacije za popunu zagrebačke lige u kojima je imalo pravo nastupa 10 ekipa. Od toga broja za natjecanje se prijavilo 5 ekipa koje su između sebe odigrale turnir za 3 mjesta koja slijedeće takmičarske sezone donose pravo igranja u Zagrebačkoj ligi. Igralo se po Bergerovom sistemu, a svaka ekipa se sastojala od 6 igrača. Između tih 5 prijavljenih ekipa dvije su bile izraziti favoriti za prva dva mjesta, dok su ostale 3 bile potpuno izjednačene i između njih se vodila žestoka bitka za treće mjesto. Vrlo sigurnom igrom isticali su se šahisti »Amadeusa«, koji su opravdali predviđanja glavnog favorita i uz tri pobjede i jedan neriješen rezultat premoćno i potpuno zasluženo osvojili prvo mje-

sto, sa čitavih 1,5 boda prednosti ispred drugoplasirane ekipe »Industrogradnje«. Po odigranom posljednjem kolu ispalo je da dvije ekipe dijele kritično treće mjesto, ali radovali su se šahisti »Bukovca« koji su osvojili više meč-bodova od šahista »Zmaja« iz Velike Gorice, kojima ostaje jedino nada da netko odustane od igranja u Zagrebačkoj ligi te da oni uđu kao rezerva. Daleko više se očekivalo od iskusne ekipe »Bratstvo« iz Savskog Marofa koja je smatrana da će se sigurno plasirati, ali od 4 odigrana meča tri su izgubili a samo jedan remizirali, a sa tako skromnim učinkom ne mogu se postizati značajniji rezultati.

Konačni plasman: 1. Amadeus 14,5 2. Industrogradnja 13 3. Bukovac 11 4. Zmaj 11 5. Bratstvo 10,5 bodova.

Vladimir Pokupec

SLOVENIJA

ANDREJA ERJAVEC PRVAKINJA SLOVENIJE

Članica Murke iz Lesca, Andreja Erjavec, koja inače živi nedaleko od Ljubljane, pobijedila je na ovogodišnjem prvenstvu Republike. Nastupilo je 18 šahistica iz slijedećih klubova i društava: Domžale, Murka, Jesenice, Sp. Polskava, Kovinar-Marles, Komenda, Kodeljevo, Radenska Radovljica i Jeraj. Sudili su Jereb i Čopić. Igrano je 9 kola po švicarskom sistemu. Najbolje su startale Košir, Kosec Marušič i Ličina sa 2,5 boda iz 3 partije. Nakon 5 kola vodi Stavanja iz Maribora. Pobjedom nad Čebelom, Marušič u 4. i 5. kolu dolazi u vodstvo i zadržava ga do 8. kola. U derbiju 8. kola F. Petek pobjeđuje Stavanju i kolo prije kraja u najboljem položaju su Petek, Košir i Erjavec sa 5,5 bodova. Nakon završenog posljednjeg kola 4 su natjecateljke na čelu sa 6 bodova: Erjavec, Košir, Petek i Stavanja, no titula je po Buholzu pripala dipl. ing. ekologije Andreji Erjavec. Dalji poredak: 5—7. Ličina, Krmelj i Čampa 5,5 8—10. Kosec, Ispavec i Čebela 5, 11—15. Marušič, Orel, Skobe, Pongrac i Pribožič 4. 16. Marič 3.5 17. Zupanc, 0,5. Natjecanje je dobro organizirano u Ljubljani u drugoj polovici augusta 1990. Bilo je to 42. prvenstvo Slovenije.

VELIČKOVIČ PRVAK GRADCA

Avstrijska šahovska zveza je v Gradcu priredila prvenstvo Gradca za posameznike. Sodelovalo je 106 najboljših štajerskih šahistov, sodelovali pa so tudi igralci iz tujine oziroma Slovenije, ki nastopajo za avstrijske klube.

Presenetljivo je zmagal igralec mariborskega Marles Kovinarja Zoran Veličkovič, ki je poleg denarne nagrade (5.000.— ATS) prejel tudi srebrni pokal v trajno last, ki ga je za ta namen podaril podpredsednik mednarodne šahovske organizacije član deželne vlade prof. dr. K. Jungwirt.

Tudi drugo mesto je pripadlo znanemu mariborskemu šahistu Marles Kovinarja ing. Miranu Zupetu, ki je osvojil enako število točk, vendar je imel slabši uspeh po Buchholzu. Tudi on je prejel denarno nagrado v višini 5.000.— ATS.

Končni vrstni red: Veličkovič Zoran 7,5 točke, Zupe Miran 7,5 točk, Fahrner Kurt 7 točk, Deutsch L. 7 točk, Zimmermann Heinz 6,5 točke, Bachler Reinhard 6,5 točke, Krebs Johann 6,5 točke, Janisch Robert 6,5 točke, Ebner Walter 6,5 točke, Raffalt M. 6,5 točke, Dohr Aleksander 6,5 točke, Benedikt Avgust 6,5 točke, Dena B. 6,5 točke itd.

M. NOVAČAN ZMAGOVALEC V HOČAH

Marljivi šahovski delavci v Hočah so ob koncu tedna priredili šahovski turnir. Nastopilo je 73 udeležencev, med njimi tudi številni šahisti iz Zagreba. Prvo mesto je osvojil Marko Novačan, ki si je prvo nagrado delil z mladim zagrebškim šahistom Brumnom.

Končni vrstni red: Novačan in Brumen 7,5, Majerič, Kober 7 točk, Jovanovič, Žitnik, Osmanbegovič, Supančič, Goršek, Čander 6,5, Matko, Bizjak, Krumpačnik, Serd, Pipan 6, Slanič, Frank, Božičnik, Kristan, Lesjak 5,5 točke itd.

Turnir je potekal v odlični organizaciji pod vodstvom neumornega predsednika Marjana Čanderja.

WATZKA BRZOPOTEZNI PRVAK GRADCA

Ob zaključku šahovskega prvenstva avstrijske Štajerske in Fradca so šahovski delavci v Gradcu priredili mednarodni brzopotezni turnir. Nastopilo je tudi več slovenskih šahistov, ki pa so imeli obilo smole. Mariborčan Mohr je vodil še dve koli pred koncem, nakar je obe zadnji partiji lakomisleno izgubil in pristal na sedmem mestu.

Končni vrstni red: Watzka 10, Pils, Deutsch, Zupe in Osmanbegovič 9 točk, Podlesnik, Novačan M. 8,5 točke, Wittmann in Veličkovič 8 t. itd.

Rasto Novačan

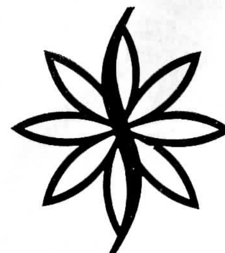
MLADINSKO PRVENSTVO PRIMORSKE

TOLMIN — Občinsko šahovsko društvo ISKRA AET Tolmin je v okviru tekmovalnega programa Primorske šahovske zveze — Koper uspešno organiziralo mladinsko prvenstvo Primorske v šahu. Kljub skromni udeležbi, sodelevalo je le 10 mladih šahistov iz Nove Gorice in Tolmina, je bilo prvenstvo borbene in potrdilo kvalitete mladinskega šaha na severnem Primorskem.

V konkurenci osmih mladincev je na turnirju po Bergerjevem sistemu prepričljivo zmagal II. kategornik Miran Rusjan (Nova Gorica) s 6,5 točkami, 2—3. Boris Vodopivec (NG) in Primož Uršič (Tolmin) 5 točk, 4. Gregor Podgornik (Tolmin) 4,5 točk itd.

V dvoboju za naslov mladinske prvakinje je Jana Krivec (NG) premagala Tanje Vuga (NG) z rezultatom 2:0. Zmagovalca sta prejela pokala, drugo in tretje uvrščeni pa spominske medalje.

Silvo Kovač

SAPONIA
OSIJEK

TABLETE
ANTISTRESNI MINERAL
kod zdravstvenih tegoba kao što su
— grčenje mišića
— srčane tegobe
— glavobolje i migrenozna stanja
— živčana razdražljivost
— tjeskobna stanja
— poremećen san

Svi ti simptmi mogu biti znaci nedostataka magnezija. U današnjim uvjetima života nedostatak tog minerala je česta pojava.

SASTAV
Soja magnezij u jednoj tableti sadrži 50 mg heliranog magnezija.
Jednostavno uzimanje — vioko doziranje!

PODRUČJA PRIMJENE
Magnezij bi obavezno trebali uzimati:
- srčani bolesnici koji uzimaju diuertike
- dijabetičari i hipertoničari
- trudnice i dojilje
- šahisti u toku priprema, a osobito prije natjecanja (antistresna preventiva)
- osobe koje redovno uzimaju alkohol

jer je kod njih potreba za magnezijem znatno povećana.

Upotreba magnezija se preporuča u sklopu liječenja:
- glavobolja i migrenoznih stanja
- slabe koncentracije, pritiska u glavi
- živčane razdražljivosti i poremećenog sna
- svih stanja grčeva i napetih mišića i listova nogu, ramena, leđa i šije.

Način upotrebe: preporučuje se uzimati 3—4 MAGNEZIJ tablete prije ili nakon obroka. Preparat se može uzimati doživotno jer se i u dvostrukoj količini dobro podnosi.

Štiti od stresa . .
Za srce i živce . . .

teina® PROIZVODI — PRIRODOM DO ZDRAVLJA

SLAVONKA - OSIJEK

POSLOVNA ZAJEDNICA POLJOPRIVREDNIH ORGANIZACIJA I PREHRAMBENE INDUSTRIJE

Centrala: (054) 125 - 222
Telefax: 24 - 206
Telex: 28 - 364

54 000 OSIJEK
J.J. Strossmayera 4
Pošt. pret. 47

PC ZAGREB
Telefon: (041) 428 - 975
431 - 771
427 - 301
431 - 371
Telefax: 420 - 510
41000 Zagreb
Amruševa 8

Franck®

utemeljeno 1892

MONTENEGRO
EXPRESS BUDVA

POSLOVNICA ZAGREB, Savska 28 (passage)
Telefon: (041) 336-133, 336-890
Teleks: 22 692
Telefaks: 336-370

INSTANT LUTRIJA

I DOBIJ!